

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

Л.О. Діт

Київ

№ 343

**Про затвердження Методів
інспектування, огляду, у тому числі
відбору зразків, та проведення
фітосанітарної експертизи (аналізів)**

Відповідно до статей 5, 16 та 30 Закону України “Про карантин рослин”, постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 року № 1177 “Деякі питання реалізації Закону України “Про карантин рослин” та пункту 9 Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 459 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2019 року № 838),

НАКАЗУЮ:

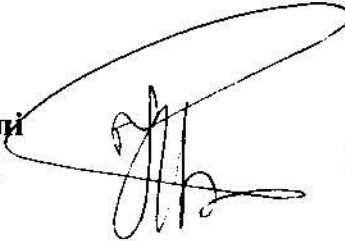
1. Затвердити Методи інспектування, огляду, у тому числі відбору зразків, та проведення фітосанітарної експертизи (аналізів), що додаються.

2. Директорату державної політики у сфері санітарних та фітосанітарних заходів подати в установленому порядку цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України згідно з розподілом функціональних обов'язків.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України

А. С. Ш. Ш. Ш. № 343

МЕТОДИ
інспектування, огляду, у тому числі відбору зразків, та проведення
фітосанітарної експертизи (аналізів)

I. Загальні положення

1. Ці Методи застосовуються під час інспектування, огляду, у тому числі відбору зразків, та проведення фітосанітарної експертизи (аналізів), які здійснюється відповідно до Порядку проведення інспектування, огляду, фітосанітарної експертизи (аналізів), повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи (аналізів), нагляду, обстеження, моніторингу, знезараження об'єктів регулювання, оформлення сертифікатів, передбачених Законом України “Про карантин рослин”, контролю за проведенням огляду в частині відбору зразків та вибіркового контролю за проведенням фітосанітарної експертизи (аналізів), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 року № 1177 (далі – Порядок), для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у розумінні Закону України “Про карантин рослин”.

2. У разі якщо фітосанітарними заходами країни-імпортера або міжнародними договорами України передбачено застосування інших методів огляду, у тому числі відбору зразків, та проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) об'єктів регулювання, що експортуються або реекспортуються, до

них застосовуються методи, які передбачені фітосанітарними заходами країни-імпортера або міжнародними договорами України.

3. Держпродспоживслужба визначає відповідний метод інспектування, огляду, у тому числі відбору зразків, та проведення фітосанітарної експертизи (аналізів), що забезпечить належний рівень фітосанітарного захисту.

II. Визначення термінів

1. У цих Методах терміни вживаються в такому значенні:

біг-бег – промислова велико-габаритна упаковка, вироблена із гнучкого матеріалу, яка призначена для перевезення і зберігання різного роду вантажів і матеріалів, що мають сипучу консистенцію (борошно, насіння, продукти переробки зерна та інші види дрібно- й середньодисперсного сухого, сипучого матеріалу);

власник – фізична або юридична особа, якій належить право володіння, користування та розпорядження об'єктами регулювання та/або об'єктами, у тому числі уповноважена нею особа;

дрібнонасіневі культури – рослини, кількість насінин яких на один грам становить понад 500 штук та/або розмір однієї насінини яких становить до двох міліметрів;

зелені культури – трав'янисті рослини, які вирощують заради одержання зелених листків, розетки листків, пагонів та інших частин рослин для використання в їжу як у свіжому, так і в переробленому вигляді;

змітки – усі види відходів, рослинні рештки, сміття, пил та інші дрібнодисперсні тверді частинки, які можуть містити шкідливі організми;

кластерна упаковка – тара, в якій знаходиться кілька пакувальних одиниць об'єкта регулювання, що належать до однієї партії;

крупнонасінневі культури – рослини, кількість насінин яких на один грам становить до 149 штук та/або розмір однієї насінини яких становить чотири міліметри та більше;

нульовий рівень толерантності шкідливого організму – показник, який характеризує вантаж, партію або їх частину щодо відсутності в них шкідливого організму;

об'єкт регулювання з ознаками зараження – об'єкт регулювання, що уражений, пошкоджений чи засмічений регульованим шкідливим організмом чи шкідливим організмом або підозрілий на ураження, пошкодження чи засмічення такими організмами;

пакувальна одиниця – найменше вантажне місце, упаковка з однорідними об'єктами регулювання, які транспортуються та/або зберігаються;

посадова особа – державний фітосанітарний інспектор або фахівець фітосанітарної лабораторії;

рівень достовірності – оптимальний відсоток виявлення шкідливого організму в партії об'єкта регулювання за результатами проведення огляду, у тому числі відбору зразків, та проведення фітосанітарної експертизи (аналізів);

рівень толерантності шкідливого організму – наявність шкідливого організму, встановлена як порогова для застосування дій для боротьби із цим шкідливим організмом або щодо запобігання його поширення чи інтродукції;

рівень толерантності шкідливого організму вище "0" – показник, який характеризує вантаж, партію або їх частину щодо можливості наявності шкідливого організму в зразку, вантажі, партії або їх частині в певній кількості;

розмір зразка – обсяг (маса, об'єм) зразка, що направляється для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів);

середньонасінневі культури – рослини, кількість насінин яких на один грам становить від 150 до 499 штук та/або розмір однієї насінини яких становить від двох до чотирьох міліметрів;

споживча упаковка – упаковка, яка разом з рослинами або рослинними продуктами (товаром) доходить до кінцевого споживача, є його невід'ємною

частиною, зберігає товар від пошкоджень, сприяє його безпечному транспортуванню, збереженню та продажу;

упаковка – будь-які вироби та матеріали, які служать або призначені служити у тому стані, в якому вони ввозяться, для упакування, захисту, розміщення і кріплення або розділення товарів, за винятком пакувальних матеріалів, таких як солома, папір, скловолокно, стружка тощо, у разі, якщо товари ввозяться навалом;

фітосанітарні документи – сертифікати, акти, розпорядження, рішення, висновки та інші документи, передбачені фітосанітарними заходами;

частина партії – фізично відокремлена та ідентифікована частина визначеної партії, щодо якої застосовується відповідний метод відбору зразків.

2. Термін “міжнародний договір України” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про міжнародні договори України”; терміни “зерно”, “продукти переробки зерна” вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про зерно та ринок зерна в Україні”; терміни “насіння” та “садивний матеріал” вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про насіння і садивний матеріал”; термін “техніка і обладнання для агропромислового комплексу” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу”.

3. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України “Про карантин рослин”, а також Порядку.

III. Методи інспектування

1. Інспектування здійснюється методами внутрішнього та/або зовнішнього інспектування, які спрямовані на виявлення регульованих шкідливих організмів та/або шкідливих організмів.

2. Метод внутрішнього інспектування передбачає візуальну перевірку державним фітосанітарним інспектором усередині транспортних засобів, засобів транспортування, уживаної сільськогосподарської техніки, знаряддя або обладнання для агропромислового комплексу.

Під час застосування методу внутрішнього інспектування державний фітосанітарний інспектор візуально пересвідчується в наявності або відсутності у транспортних засобах, засобах транспортування, уживаній сільськогосподарській техніці, знарядді або обладнанні для агропромислового комплексу:

об'єктів регулювання;

регульованих шкідливих організмів та/або шкідливих організмів.

Під час застосування методу внутрішнього інспектування візуальна перевірка проводиться в доступних місцях.

3. Метод зовнішнього інспектування передбачає візуальну перевірку державним фітосанітарним інспектором зовні транспортних засобів, засобів транспортування, уживаного сільськогосподарського знаряддя, техніки або обладнання для агропромислового комплексу.

Під час застосування методу зовнішнього інспектування державний фітосанітарний інспектор візуально пересвідчується в наявності або відсутності регульованих шкідливих організмів та/або шкідливих організмів.

4. У разі якщо під час інспектування транспортних засобів, засобів транспортування, уживаного сільськогосподарського знаряддя, техніки або обладнання для агропромислового комплексу, виявлено регульовані шкідливі організми, шкідливі організми, та/або об'єкти регулювання з ознаками зараження, які не належать до партії чи вантажу, формується зразок-документ із такими шкідливими організмами та/або об'єктами регулювання, який направляється на проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

5. Інформація щодо інспектування зазначається у відповідному фітосанітарному документі, передбаченому Порядком.

IV. Методи огляду, у тому числі відбору зразків

Глава 1. Види методів огляду, у тому числі відбору зразків

1. Залежно від виду об'єкта регулювання, засобу транспортування та виду пакування визначається метод проведення огляду, у тому числі відбору зразків. Зразки відбираються окремо від кожної партії, яка знаходиться в одному транспортному засобі, трюмі, контейнері, місці зберігання (секції складу, силосу, емності чи іншому відокремленому місці зберігання), яка підлягає фітосанітарним процедурам та не змішується з іншими партіями об'єктів регулювання.

2. Методи огляду, у тому числі відбору зразків, вибираються з урахуванням таких параметрів:

прийнятна зараженість;

рівень виявлення;

рівень достовірності;

рівень толерантності;

ефективність виявлення;

розміру партії,

і поділяються на статистичні та нестатистичні.

3. У разі встановлення фітосанітарного стану партії вантажу об'єкта регулювання з рівнем толерантності шкідливого організму вище "0", визначається необхідний рівень наявності такого шкідливого організму у зразку.

У разі встановлення фітосанітарного стану партії вантажу з нульовим рівнем толерантності шкідливого організму застосовують статистичні методи відбору зразків.

4. До статистичних методів огляду, у тому числі відбору зразків, належать:

звичайний випадковий метод (метод гіпергеометричного розподілу) – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у випадковості відбору виїмок від партії (із заданими рівнями достовірності);

систематичний метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок від партії або певної частини партії через визначені проміжки часу;

пошаровий метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок від умовно розподілених на однакові або менші частини чи шари партії (частини партії);

послідовний метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок, використовуючи систематичний та/або пошаровий методи;

кластерний метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок із об'єктів регулювання, що знаходяться в наявних кластерах або інших пакувальних одиницях (ящиках, коробках, біг-бегах, мішках, пучках, букетах та інших), однакових за розмірами;

метод з фіксованою пропорцією – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок від партії об'єктів регулювання у визначених відсотках від загального розміру (маси) партії.

Звичайний випадковий метод (метод гіпергеометричного розподілу) застосовується у випадках наукових досліджень або для встановлення фітосанітарного стану стосовно малих партій вантажу. Партія вважається малою, коли розмір зразка становить більше п'яти відсотків від розміру партії.

Розрахунок розміру зразків за методом гіпергеометричного розподілу здійснюється згідно з додатком 1 до цих Методів та проводиться за формулою:

$$n = (0,01 \times N + A) \times 0,002, \text{ де:}$$

n – кількість об'єднаного зразка в одиницях виміру партії;

0,01 – перший сталий коефіцієнт формули гіпергеометричного розподілу;

N – кількість одиниць партії об'єкта регулювання згідно з додатком 1 до цих Методів;

A – кількість виїмок згідно з додатком 1 до цих Методів, з урахуванням рівня достовірності (P) установленому відповідно до рівня зараженості (5, 2, 1, 0,5, 0,1);

0,002 – другий сталий коефіцієнт формули гіпергеометричного розподілу.

Під час застосування систематичного методу перша виїмка відбирається випадково, інші виїмки можуть відбиратись автоматизовано через визначені проміжки часу.

Під час застосування пошарового методу відбір виїмок від партій об'єктів регулювання, що зберігаються насипом у завантаженому транспортному засобі або складському приміщенні, може здійснюватися за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, яка залежно від обсягу партії або площі складського приміщення може бути одинарною, подвійною або потрійною.

Під час застосування послідовного методу посадова особа, яка здійснює такий огляд, може зупинити його проведення за умови можливості досягнення поставленої мети. Послідовний метод застосовується в разі необхідності визначення рівня зараженості партії або певної частини партії з рівнем толерантності шкідливого організму вище “0”.

5. До нестатистичних методів огляду, у тому числі відбору зразків, належать:

прагматичний метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок від партії об'єктів регулювання з доступних місць, не застосовуючи систематичний або випадковий методи;

випадковий метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає в довільному відборі виїмок або зразків від партії об'єктів регулювання;

селективний (цільовий) метод – метод огляду, у тому числі відбору зразків, який полягає у відборі виїмок від партії об'єктів регулювання з місць, у яких існує найбільша імовірність знаходження певного шкідливого організму або наявні підозри чи ознаки ураження, пошкодження чи засмічення таким організмом.

Селективний (цільовий) метод застосовується виключно у випадках установлення фітосанітарного стану об'єктів регулювання з нульовим рівнем толерантності шкідливого організму.

Глава 2. Загальні вимоги щодо застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків

1. Огляд, у тому числі відбір зразків, здійснюється з урахуванням положень, передбачених Порядком.

2. Об'єкти регулювання, які потребують установлення фітосанітарного стану шляхом проведення фітосанітарної експертизи (аналізів), підлягають огляду, у тому числі відбору зразків.

3. Виїмки здійснюються з різних місць, розподілених максимально рівномірно по всій партії, крім випадків, коли це неможливо здійснити.

4. У разі ризику порушення вимог техніки безпеки, виїмки здійснюються виключно від доступних місць партії, про що обов'язково зазначається в фітосанітарному документі.

5. Під час застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, проводиться вибір схеми, порядку відбору та кількості виїмок відповідно до методів огляду, у тому числі відбору зразків, та відбір і візуальна перевірка виїмок.

6. Після відбору виїмок від партії або частини партії об'єктів регулювання посадова особа, яка здійснювала виїмки:

проводить їх візуальну перевірку;

формує їх в об'єднану пробу;

виділяє з об'єднаної проби середню пробу;

формує із середньої проби зразок та в разі потреби арбітражний зразок, які рівноцінні за розміром і характеристиками.

Невикористана частина об'єднаної проби повертається до партії або частини партії об'єктів регулювання.

7. Арбітражний зразок не формується в разі відсутності вимоги власника щодо формування арбітражного зразка або неможливості формування рівноцінних за розміром і характеристиками зразка та арбітражного зразка. Інформація про це зазначається в фітосанітарному документі.

8. У разі відсутності вимоги власника щодо формування арбітражного зразка, залишки середньої проби (крім регульованих шкідливих організмів, шкідливих організмів, об'єктів регулювання з ознаками зараження) повертаються до партії об'єктів регулювання.

9. Виявлені на всіх етапах огляду, у тому числі відбору зразків, регульовані шкідливі організми, шкідливі організми, об'єкти регулювання з ознаками зараження включаються до зразка та до арбітражного зразка за винятком наявності вимог фітосанітарних заходів щодо встановлення фітосанітарного стану об'єктів регулювання з рівнем толерантності шкідливого

організму вище "0". Такі організми чи об'єкти регулювання з ознаками зараження упаковуються в окремі контейнери, пробірки чи інші засоби, які унеможливають їх втрату під час доставки до фітосанітарної лабораторії, яка буде проводити фітосанітарну експертизу (аналізи) або повторну фітосанітарну (арбітражну) експертизу (аналізи).

10. Під час встановлення фітосанітарного стану вантажу, партії або частини партії з рівнем толерантності шкідливого організму вище "0", посадова особа, яка здійснює відбір зразків, включає:

до об'єднаної проби виключно ті регульовані шкідливі організми, шкідливі організми, об'єкти регулювання з ознаками зараження, які знаходились у виїмках;

до середньої проби ті регульовані шкідливі організми, шкідливі організми, об'єкти регулювання з ознаками зараження, які були виділені під час формування об'єднаної проби, шляхом її поділу на певні частини;

до зразка та арбітражного зразка виключно ті регульовані шкідливі організми, шкідливі організми, об'єкти регулювання з ознаками зараження, які знаходилися в середній пробі, шляхом її поділу на дві рівноцінні за розміром і характеристиками частини.

11. Під час встановлення фітосанітарного стану об'єктів регулювання з нульовим рівнем толерантності шкідливого організму, на всіх етапах огляду, у тому числі відбору зразків, у разі виявлення шкідливих організмів та/або об'єктів регулювання з ознаками зараження, ці шкідливі організми та/або об'єкти регулювання включаються до зразка та арбітражного зразка.

12. Формування об'єднаної та виділення середньої проби здійснюється відповідно до пункту 25 розділу VI цих Методів. Формування зразка та арбітражного зразка здійснюється відповідно до пункту 26 розділу VI цих Методів.

13. Під час здійснення фітосанітарних процедур щодо партії або вантажу, які знаходяться у транспортних засобах з обмеженим доступом до об'єктів регулювання (контейнер, рефрижератор тощо), допускається застосування одного з нестатистичних методів або їх застосування в поєднанні із статистичними методами.

14. У разі неможливості відбору зразків без нанесення непоправної шкоди об'єктам регулювання у випадку відбору зразків від готових виробів рослинного походження (екібани, вироби з деревини, вироби плетіння тощо) для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) відбираються змітки з готових виробів, місць їх виробництва та/або зберігання, транспортного засобу, у разі наявності.

15. Розмір сформованого зразка або арбітражного зразка повинен відповідати розміру зразків об'єктів регулювання для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) згідно з додатком 3 до цих Методів.

16. Зразок і арбітражний зразок запаковуються в окремі сейф-пакети.

17. Після проведення огляду, у тому числі відбору зразків, під час якого порушується цілісність упаковки або пакувальної одиниці, на місце такого порушення цілісності накладається пломбувальний скотч із написом назви організації, у якій працює посадова особа, яка здійснювала відбір зразків, і слово "CONTROL".

Глава 3. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, під час відбору виїмок від об'єктів регулювання

1. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

1) Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що транспортується або зберігається насипом.

Під час відбору виїмок зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що:

завантажується у транспортний засіб або транспортне обладнання, у тому числі контейнери, або вивантажується з них – застосовується систематичний метод;

завантажене в транспортний засіб, відкритий зверху – застосовується пошаровий метод за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, а в разі неможливості його застосування – застосовуються нестатистичні методи огляду, у тому числі відбору зразків.

Під час завантаження або вивантаження партій понад 1 000 тонн можуть одночасно застосовуватися статистичні та нестатистичні методи огляду, у тому числі відбору зразків, а під час відбору виїмок із завантаженого транспортного засобу застосовуються лише нестатистичні методи огляду, у тому числі відбору зразків.

Для відбору виїмок зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) під час завантаження або вивантаження авто-, залізничного, водного транспорту або в завантаженому авто-, залізничному і водному транспорті, використовують ручні засоби відбору (щупи, зернові ковші, совки), механічні та автоматичні пробовідбірники.

Відбір виїмок зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) під час завантаження у транспортний засіб (авто-, залізничний,

водний транспорт) або вивантаженні з нього проводиться з потоку через певні проміжки часу протягом усього періоду завантаження або вивантаження партії з урахуванням швидкості переміщення зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна).

Відбір виїмок та маса об'єднаної проби формується залежно від маси партії зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) відповідно до таблиці 1. Розмір однієї виїмки становить не менше 100 грамів.

Таблиця 1

Маса партії	Відбір виїмок	Маса об'єднаної проби
до 100 тонн	від кожної тонни	не менше 10 кг
100 тонн і більше, але менше 500 тонн	від кожної другої тонни	від 5 до 25 кг (з розрахунку + 5 кг на кожні 100 тонн партії)
500 тонн і більше, але менше 1000 тонн	від кожної третьої тонни	від 17 до 32 кг (з розрахунку + 3 кг на кожні 100 тонн партії)
1 000 тонн і більше, але менше 5 000 тонн	від кожної п'ятої тонни	від 20 до 100 кг (з розрахунку + 20 кг на кожні 1 000 тонн партії)
5 000 тонн і більше, але менше 10 000 тонн	від кожної десятої тонни	від 50 до 100 кг (з розрахунку + 10 кг на кожні 1 000 тонн партії)
10 000 тонн і більше, але менше 40 000 тонн	від кожної п'ятнадцятої тонни	від 70 до 270 кг (з розрахунку + 70 кг на кожні 10 000 тонн партії)
40 000 тонн і більше	від кожної двадцятої тонни	не менш 200 кг

Відбір виїмок зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) із завантаженого автотранспорту або інших ємностей, відкритих зверху, здійснюється від партії масою:

до 20 тонн – за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у п'яти точках;

20 тонн і більше, але менше 40 тонн – за схемою подвійного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у восьми точках насипу;

понад 40 тонн – за схемою потрійного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, в одинадцятьох точках насипу.

У кожній точці “конверта” завантаженого автотранспорту або іншої ємності, відкритої зверху, проводять відбір виїмок із трьох шарів з урахуванням технічних характеристик щупа, який використовується:

з верхнього шару – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;

з середнього шару – у середині насипу;

з нижнього шару – на глибині близько 10–20 см від підлоги транспортного засобу або іншої ємності, відкритої зверху.

Маса об'єднаної проби формується залежно від маси партії зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

Маса партії	Маса об'єднаної проби
до 20 тонн	не менше 2 кг
від 20 тонн і більше, але менше 40 тонн	не менше 4 кг
40 тонн і більше	не менше 5 кг

Відбір виїмок від зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) із завантаженого водного транспортного засобу проводять до початку вивантаження, під час вивантаження та завантаження або після закінчення завантаження такого засобу, урахуваючи технічні характеристики водного транспортного засобу та засобів, якими здійснюється такий відбір.

Поверхню насипу зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) умовно поділяють на секції площею 100 квадратних метрів. Відбір виїмок здійснюють за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у п'яти точках насипу від кожної секції по всій глибині залягання вантажу або пошарово:

з верхнього шару – на глибині близько 10 см від поверхні насипу;

з нижнього шару – на глибині близько 15–20 см від дна трюму водного транспортного засобу.

З кожного трюму водного транспортного засобу формується окрема об'єднана проба.

Маса об'єднаної проби формується залежно від розміру насінин відповідно до таблиці 3.

Таблиця 3

Вид продукції	Маса об'єднаної проби
крупнонасінневі культури	не менше 7 кг
середньонасінневі культури	не менше 5 кг
дрібнонасінневі культури та продукти переробки зерна (за винятком крупи та борошна)	не менше 3 кг

Відбір виімок від зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що зберігаються насипом у складських приміщеннях, призначених для зберігання зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) (далі – зернові складські приміщення), та в силосних ємностях проводять:

у механізованих зернових складських приміщеннях – систематичним методом відповідно до таблиці 1;

у немеханізованих зернових складських приміщеннях – пошаровим методом за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів та таблиці 1.

Розмір однієї виїмки становить не менше 100 грамів.

У разі проведення огляду, у тому числі відбору зразків, від партії зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) масою до 500 тонн (включно) насип умовно ділять на секції площею 100 кв. метрів, або об'ємом 20 куб. метрів, або 20 тонн, з яких формується окрема об'єднана проба, а відбір виімок здійснюють за допомогою щупа з урахуванням висоти насипу.

При висоті насипу до півтора метра (включно) від кожної секції насипу зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів відбирають виїмки в п'яти точках насипу з двох шарів:

верхнього шару – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;
нижнього шару – на глибині близько 10–20 см над підлогою.

За висоти насипу до двох метрів (включно) виїмки відбирають із трьох шарів:

верхнього шару – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;
середнього шару – у середині насипу;
нижнього шару – на глибині близько 10–20 см над підлогою.

Маса об'єднаної проби становить не менше трьох кілограмів від кожної секції насипу зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна).

У разі проведення огляду, у тому числі відбору зразків, партії зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) масою понад 500 тонн, насип умовно ділять на секції площею 20 кв. метрів або об'ємом 40 куб. метрів, або масою 40 тонн, а відбір виїмок здійснюють за допомогою щупа з урахуванням висоти насипу.

За висоти насипу до півтора метра (включно) від кожної секції насипу зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна) за схемою подвійного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, відбирають виїмки у восьми точках насипу із двох шарів:

верхнього шару – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;
нижнього шару – на глибині близько 10–20 см над підлогою.

За висоти насипу до двох метрів (включно) виїмки відбирають із трьох шарів:

верхнього шару – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;
середнього шару – на середині насипу;
нижнього шару – на глибині близько 10–20 см над підлогою.

Маса об'єднаної проби становить не менше трьох кілограмів від кожної партії або частини партії.

Відбір виїмок від зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що зберігаються насипом у зернових складських

приміщеннях, з висотою насипу більше двох метрів, здійснюють під час переміщення зернового струменю при застосуванні щупу, технічні характеристики якого дають змогу досягти нижнього шару на глибину близько 10–20 см над підлогою за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів.

2) Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді.

Відбір виїмок від зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді, проводять за допомогою ручних і механічних засобів відбору зразків методом випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Від партії зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), запакованих у однорідну кластерну упаковку (біг-беги, мішки, пакети тощо), із різних місць відбирають пакувальні одиниці. Відбір пакувальних одиниць від партії зерна або продуктів переробки зерна (за винятком крупи та борошна), що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді, здійснюють відповідно до таблиці 4.

Таблиця 4

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок, шт.
до 10 шт.	кожна друга пакувальна одиниця
10 шт. і більше, але менше 100 шт.	п'ять пакувальних одиниць та додатково 5 % від загальної кількості пакувальних одиниць, що перевищує 10 пакувальних одиниць
100 шт. і більше	10 пакувальних одиниць та додатково 5 % від загальної кількості пакувальних одиниць, що перевищує 100 пакувальних одиниць

Якщо розмір партії становить до 10 пакувальних одиниць, від кожної другої пакувальної одиниці, визначеної для відбору виїмок, відбирають три виїмки (зверху, усередині та знизу пакувальної одиниці).

Якщо розмір партії становить 10 і більше пакувальних одиниць від кожної пакувальної одиниці, визначеної для відбору виїмок, відбирають одну виїмку з різних місць відбору (зверху, усередині та знизу пакувальної одиниці).

Маса об'єднаної проби повинна становити не менше трьох кілограмів.

2. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, крупи та борошна, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді.

Під час відбору виїмок від партії крупи та борошна, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, застосовується метод випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією та використовуються ручні і механічні засоби відбору зразків.

Відбір пакувальних одиниць від партії крупи та борошна, що транспортується або зберігається запакованими в однорідну тару (біг-беги, мішки, пакети та інша тара), здійснюється з різних місць партії.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії крупи, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, здійснюють відповідно до кількостей, зазначених у таблиці 5.

Таблиця 5

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок, шт.
до 10 шт.	кожна друга пакувальна одиниця
10 шт. і більше, але менше 100 шт.	п'ять пакувальних одиниць та додатково 10 % від загальної кількості пакувальних одиниць
100 шт. і більше	двадцять пакувальних одиниць та додатково 5 % від загальної кількості пакувальних одиниць

Виїмки відбирають від пакувальних одиниць зверху, усередині та знизу пакувальної одиниці. Розмір однієї виїмки становить одну споживчу одиницю з крупою.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії борошна, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, здійснюють відповідно кількостей, зазначених у таблиці 6.

Таблиця 6

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок, шт.
до 10 шт.	кожна пакувальна одиниця
10 шт. і більше, але менше 100 шт.	не менше п'яти пакувальних одиниць
100 шт. і більше	не менше 5 % від загальної кількості пакувальних одиниць

Виїмки відбирають від пакувальних одиниць зверху, усередині та знизу пакувальної одиниці. Розмір однієї виїмки становить одну споживчу одиницю з борошном.

Відбір пакувальних одиниць від партії крупи, що транспортується або зберігається в кластерній упаковці (ящики, коробки тощо), становить не більше двох відсотків від обсягу партії, але не менше двох пакувальних одиниць. Від кожної пакувальної одиниці відбирають виїмку в розмірі однієї споживчої одиниці з крупою.

Відбір пакувальних одиниць від партії борошна, що транспортується або зберігається у кластерній упаковці (ящики, коробки тощо), становить не більше одного відсотку від обсягу партії, але не менше двох пакувальних одиниць. Від кожної пакувальної одиниці відбирають виїмку в розмірі однієї споживчої одиниці з борошном.

3. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, насіння для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Під час відбору виїмок від насіння, що:

завантажується у транспортний засіб або транспортне обладнання, у тому числі контейнери, або вивантажується з них – застосовується систематичний метод;

завантажене в транспортний засіб або знаходиться у місці зберігання – застосовується пошаровий метод за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів.

Відбір виїмок від партії насіння під час завантаження або вивантаження транспортного засобу проводять зі струменя переміщуваного насіння через певні проміжки часу протягом усього періоду переміщення партії з урахуванням швидкості струменя переміщуваного насіння. Розмір однієї виїмки становить не менше 100 грамів.

Відбір виїмок від партії насіння для формування об'єднаної проби залежно від маси партії здійснюють відповідно до таблиці 7.

Таблиця 7

Маса партії	Відбір виїмок
до 100 тонн	від кожної тонни
100 тонн і більше, але менше 500 тонн	від кожної другої тонни
500 тонн і більше, але менше 1 000 тонн	від кожної третьої тонни
1 000 тонн і більше, але менше 5 000 тонн	від кожної п'ятої тонни
5 000 тонн і більше	від кожної десятої тонни

У разі якщо маса об'єднаної проби становить більше 10 кг, середню пробу виділяють від кожних 10 кг об'єднаної проби.

Відбір виїмок від насіння, завантаженого в транспортний засіб, здійснюють щупом залежно від маси партії:

до 20 тонн – за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у п'яти точках насипу;

20 тонн і більше, але менше 40 тонн – за схемою подвійного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у восьми точках насипу;

40 тонн і більше – за схемою потрійного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у одинадцятьох точках насипу.

У кожній точці “конверта” завантаженого транспортного засобу проводять відбір виїмок із трьох шарів:

верхнього – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;

середнього – у середині насипу;

нижнього – на рівні близько 10–20 см від підлоги транспортного засобу.

Зазначені вище параметри глибини відбору виїмок застосовують у разі використання однорівневого щупа конусного або циліндричного типу. У разі використання багаторівневого щупа параметри глибини відбору виїмок залежать від його технічних характеристик.

Маса об’єднаної проби формується залежно від маси партії, зазначеної в таблиці 8.

Таблиця 8

Маса партії	Маса об’єднаної проби
до 20 тонн	не менше 2 кг
20 тонн і більше, але менше 40 тонн	не менше 4 кг
40 тонн і більше	не менше 5 кг

Відбір виїмок від насіння, що зберігається насипом у силосних ємностях проводять систематичним методом.

Відбір виїмок проводять із струменя переміщуваного насіння через певні проміжки часу протягом усього періоду переміщення партії. Розмір однієї виїмки становить не менше 100 грамів.

Відбір виїмок від партії насіння для формування об’єднаної проби залежно від маси партії здійснюють відповідно до таблиці 7.

У разі якщо маса об’єднаної проби становить більше 10 кг, середню пробу виділяють від кожних 10 кг об’єднаної проби.

Відбір виїмок насіння, що зберігається у складах насипом, проводять пошаровим методом за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів.

Під час відбору виїмок насіння, що зберігається у складах насипом, поверхню насипу умовно ділять на секції площею 20 квадратних метрів.

За висоти насипу до півтора метра (включно) від кожної секції насипу зерна, за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, відбирають виїмки в п’яти точках насипу із двох шарів за допомогою щупу:

верхнього – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;

нижнього – на глибині близько 10–20 см від рівня підлоги.

За висоти насипу до двох метрів (включно) виїмки відбирають із трьох шарів:

верхнього – на глибині близько 10–20 см від поверхні насипу;

середнього – у середині насипу;

нижнього – на глибині близько 10–20 см від рівня підлоги.

Зазначені вище параметри глибини відбору виїмок застосовують у разі використання однорівневого щупа конусного або циліндричного типу. У разі використання багаторівневого щупа параметри глибини відбору виїмок залежать від його технічних характеристик.

Маса об’єднаної проби становить не менше двох кілограмів від секції насипу зерна.

Відбір виїмок насіння, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, проводять за допомогою ручних засобів відбору методом випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та/або методом відбору з фіксованою пропорцією.

Від партії насіння вагою не більше 10 кг, запакованого в однорідну упаковку (мішки та інша тара), з різних місць партії відбирають пакувальні одиниці.

Відбір пакувальних одиниць від партії насіння вагою не більше 10 кг, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, здійснюється залежно від кількості, зазначеної в таблиці 9.

Таблиця 9

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 10 шт.	кожна друга
10 шт. і більше, але менше 30 шт.	кожна третя, але не менше п'яти
30 шт. і більше, але менше 400 шт.	кожна п'ята, але не менше десяти
400 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	кожна сьома, але не менше восьмидесяти
1 000 шт. і більше	кожна десята, але не менше ста двадцяти

Якщо розмір партії становить до 10 пакувальних одиниць, від кожної другої пакувальної одиниці, визначеної для відбору виїмок, відбирають три виїмки (зверху, усередині та знизу пакувальної одиниці).

Якщо розмір партії становить 10 і більше пакувальних одиниць, від кожної пакувальної одиниці, визначеної для відбору виїмок, відбирають одну виїмку з різних місць відбору (зверху, усередині та знизу пакувальної одиниці). Розмір однієї виїмки становить одну споживчу одиницю з насінням.

Маса об'єднаної проби насіння, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, становить не менше двох кілограмів.

Відбір виїмок від партії насіння масою до 10 кг, запакованого в однорідну упаковку (біг-беги, мішки, пакети, банки тощо), здійснюють:

при кількості не більше 1 000 пакувальних одиниць – залежно від маси пакувальної одиниці, зазначеної в таблиці 10.

Таблиця 10

Маса пакувальної одиниці в партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 0,1 кг	2 %, але не менше 10 шт.
0,1 кг і більше, але менше 0,5 кг	1,5 %, але не менше 10 шт.
0,5 кг і більше, але менше 1,0 кг	1 %, але не менше 10 шт.
від 1,0 кг і більше, але менше 3,0 кг	0,5 %, але не менше 5 шт.
3,0 кг і більше, але менше 10,0 кг	0,2 %, але не менше 2 шт.

при кількості понад 1 000 пакувальних одиниць – додатково відбирають 0,5 % від кількості пакувальних одиниць, яка перевищує 1 000 пакувальних одиниць. Виймка складається з насіння, відібраного від пакувальної одиниці;

у разі якщо маса пакувальної одиниці становить до 10 г – залежно від кількості пакувальних одиниць в партії, зазначеної в таблиці 11. Виймкою є пакувальна одиниця, з якої формується об'єднана проба без формування середньої проби.

Таблиця 11

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 50 шт.	2 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	4 шт.
100 шт. і більше, але менше 500 шт.	10 шт.
500 шт. і більше	10 шт. та додатково 2 шт. від кожних наступних 50 шт.

4. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, кукурудзи в качанах для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок кукурудзи в качанах, що зберігається у складах насипом, проводять пошаровим методом за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів і методом відбору з фіксованою пропорцією.

Поверхню насипу кукурудзи в качанах умовно ділять на секції площею 100 кв. метрів. Від кожної секції насипу кукурудзи в качанах за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів у п'яти точках насипу відбирають по 10 виїмок із двох шарів на різній глибині. Розмір однієї виїмки становить три качани кукурудзи.

Відбір виїмок від кукурудзи в качанах, завантаженої у транспортний засіб, здійснюють за схемою одинарного “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, у п'яти точках насипу із двох шарів на різній глибині.

Відбір пакувальних одиниць від партії кукурудзи в качанах, що транспортується або зберігається в однорідній упаковці (біг-беги, мішки,

пакети тощо), здійснюється з різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 12. Відібрані для формування об'єднаної проби качани кукурудзи обмолочуються.

Таблиця 12

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 10 шт.	кожна
10 шт. і більше, але менше 100 шт.	кожна п'ята, але не менше п'ятнадцяти
100 шт. і більше	кожна десята, але не менше п'ятнадцяти

5. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, садивного матеріалу плодкових, ягідних, квітково-декоративних та інших деревних і чагарникових культур (живці, відводки, саджанці, інші) для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії садивного матеріалу плодкових, ягідних, квітково-декоративних та інших деревних і чагарникових культур (живці, відводки, саджанці, інші) проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір виїмки від партії садивного матеріалу плодкових, ягідних, квітково-декоративних та інших деревних і чагарникових культур (живці, відводки, саджанці, інші), які не зв'язані в пучки, здійснюють залежно від обсягу партії відповідно до таблиці 13.

Таблиця 13

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 50 шт.	100 %
50 шт. і більше, але менше 200 шт.	10 %, але не менше 15 шт.
200 шт. і більше, але менше 500 шт.	5 %, але не менше 20 шт.
500 шт. більше	3 %, але не менше 30 шт.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, у тому числі ґрунту, торфу тощо відповідно до пункту 27 цього розділу.

Відбір виїмки від садивного матеріалу плодових, ягідних, квітково-декоративних та інших деревних і чагарникових культур (живці, відводки, саджанці, інші), які зв'язані в пучки, здійснюють залежно від обсягу партії відповідно до таблиці 14.

Таблиця 14

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 10 шт.	100 %
10 шт. і більше, але менше 100 шт.	20 %, але не менше 10 шт.
100 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	10 %, але не менше 20 шт.
1 000 шт. і більше, але менше 10 000 шт.	5 %, але не менше 100 шт.
10 000 шт. і більше	1 %, але не менше 200 шт.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, у тому числі ґрунту, торфу тощо, відповідно до пункту 27 цього розділу.

6. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, садивного матеріалу лілейних (цибулевих) культур (цибуля, часник, тюльпани, нарциси тощо) та бульб інших квіткових (гладіолуси, жоржини тощо) для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від садивного матеріалу лілейних (цибулевих) культур (цибуля, часник, тюльпани, нарциси тощо) та бульб інших квіткових (гладіолуси, жоржини тощо), упакованих у мішки, ящики, проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць від партії садивного матеріалу лілейних (цибулевих) культур (цибуля, часник, тюльпани, нарциси тощо) та бульб інших квіткових (гладіолуси, жоржини тощо), упакованих у однорідну упаковку, здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначеної в таблиці 15.

Таблиця 15

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 10 шт.	2 шт.
10 шт. і більше, але менше 50 шт.	5 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	7 шт.
100 шт. і більше	10 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

Після відбору пакувальних одиниць, зазначених у таблиці 15, посадова особа, яка здійснювала відбір, вручну по всій глибині пакувальної одиниці здійснює відбір виїмок залежно від кількості об'єктів регулювання в пакувальній одиниці відповідно до таблиці 16. Розмір однієї виїмки становить від 100 до 200 грамів (три – п'ять штук).

Таблиця 16

Кількість об'єктів регулювання у пакувальній одиниці	Кількість виїмок
до 10 шт.	кожна друга
10 шт. і більше, але менше 200 шт.	10 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 10 шт.
200 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	20 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 20 шт.
1 000 шт. і більше, але менше 5 000 шт.	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 50 шт.
5 000 шт. і більше, але менше 20 000 шт.	100 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.
20 000 шт. і більше, але менше 100 000 шт.	200 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 200 шт.
100 000 шт. і більше	500 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 500 шт.

Від мішків (ящиків), що перевозяться в транспортних засобах, допускається відбір виїмок від пакувань, розміщених у доступних місцях.

Відбір пакувальних одиниць від партії садивного матеріалу лілейних (цибулевих) культур (цибуля, часник, тюльпани, нарциси тощо) та бульб інших квіткових (гладіолуси, жоржини тощо), упакованих у споживчу упаковку,

здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 17. Розмір однієї виїмки становить одну пакувальну одиницю.

Таблиця 17

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмки
до 50 шт.	2 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	4 шт.
100 шт. і більше, але менше 500 шт.	10 шт.
500 шт. і більше	10 шт. та додатково по 2 шт. від кожних наступних 50 шт.

7. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, розсади овочевих, ягідних та квіткових культур для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії розсади овочевих, ягідних і квіткових культур, які транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць з різних місць партії розсади овочевих, ягідних і квіткових культур, які транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді, здійснюють залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначених у таблиці 18.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо відповідно до пункту 27 цього розділу.

Таблиця 18

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць
до 10 шт.	2 шт.
10 шт. і більше, але менше 20 шт.	3 шт.
20 шт. і більше, але менше 50 шт.	5 шт.
50 шт. і більше	5 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 50 шт.

Після відбору пакувальних одиниць, зазначених у таблиці 18, посадова особа, яка здійснювала відбір, вручну з різних місць пакувальної одиниці здійснює відбір виїмок таким чином, щоб розмір об'єднаної проби становив п'ять відсотків від загального обсягу пакувальних одиниць, виділених для відбору виїмок.

8. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, картоплі для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії насінневої картоплі, що транспортується або зберігається насипом, проводять за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, методами пошарового відбору та відбору з фіксованою пропорцією.

Поверхню партії насінневої картоплі, що зберігається насипом у складських приміщеннях, умовно ділять на секції площею 100 квадратних метрів.

Поверхню партії насінневої картоплі, що транспортується насипом, ділять на рівні секції, що становлять орієнтовно 20 тонн.

Від кожної секції насипу насінневої картоплі за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, відбирають виїмки в розмірі 20 бульб картоплі в п'яти точках насипу із двох шарів:

верхнього – на поверхні насипу;

нижнього – на глибині близько 30–40 см від поверхні насипу або на іншій максимально допустимій глибині.

Від партії насінневої картоплі, що зберігається насипом у складських приміщеннях або транспортується, відбирається не менше 10 виїмок від кожної секції насипу насінневої картоплі.

Від об'єднаної проби, сформованої з виїмок від партії масою до 200 тонн включно, виділяють одну середню пробу, від партії масою понад 200 тонн та від кожних наступних 200 тонн – додатково виділяють ще одну середню пробу.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо відповідно до пункту 27 цього розділу.

Відбір виїмок від насінневої картоплі, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, проводять методом випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Від партії насінневої картоплі, що знаходиться в однорідній упаковці (біг-беги, мішки, ящики, сітки та інша тара), із різних місць партії відбирають пакувальні одиниці.

У першу чергу відбирають пакувальні одиниці зі зволженими та/або підгнилими бульбами картоплі.

З різних місць пакувальної одиниці відбирають виїмки бульб картоплі, що найбільш уражені або пошкоджені.

Відбір пакувальних одиниць та формування об'єднаної проби здійснюють залежно від маси партії, зазначеної в таблиці 19.

Таблиця 19

Маса партії	Кількість пакувальних одиниць	Розмір об'єднаної проби
до 50 тонн	5 шт.	200 бульб
50 тонн і більше, але менше 200 тонн	1 шт. від кожних 10 тонн	200 бульб
200 тонн і більше	1 шт. від кожних 10 тонн	1 бульба від тонни

Від об'єднаної проби, сформованої з виїмок від партії масою до 200 тонн включно, виділяють одну середню пробу, від партії масою понад 200 тонн та від кожних наступних 200 тонн – додатково виділяють ще одну середню пробу.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо, відповідно до пункту 27 цього розділу.

Відбір виїмок від мікророслин і мікробульб картоплі *in vitro* (у пробірках) проводять методом випадкового відбору в поєднанні з методом відбору з фіксованою пропорцією.

Розмір об'єднаної проби від партії мікророслин або мікробульб картоплі *in vitro* (у пробірках) становить один відсотків від обсягу партії, але не менше однієї мікророслини або мікробульби.

Середню пробу виділяють з об'єднаної проби в розмірі 10 відсотків від розміру об'єднаної проби.

Відбір виїмок від мінібульб картоплі проводять методом випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір виїмок від партії мінібульб картоплі здійснюють залежно від обсягу партії, зазначеного в таблиці 20. Розмір однієї виїмки становить 20 мінібульб.

Таблиця 20

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 20 000 шт.	10 шт.
20 000 шт. і більше, але менше 40 000 шт.	15 шт.
40 000 шт. і більше	15 шт. та додатково по 2 шт. від кожних наступних 20 000 шт.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо, відповідно до пункту 27 цього розділу.

Відбір виїмок від продовольчої картоплі, що транспортується або зберігається насипом, проводять методом пошарового відбору за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів.

Поверхню партії продовольчої картоплі, що:

зберігається насипом у місцях зберігання, умовно ділять на секції площею 100 квадратних метрів;

транспортується насипом, умовно ділять на рівні секції, що становлять орієнтовно 20 тонн.

Відбір виїмок від партії картоплі з транспортного засобу або місця зберігання здійснюють за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, з кожної секції в п'яти точках насипу із двох шарів:

верхнього – на поверхні насипу;

нижнього – на глибині близько 30–40 см від поверхні.

Розмір однієї виїмки становить 20 бульб.

Від партії продовольчої картоплі, що транспортується або зберігається насипом, відбирається не менше 10 виїмок.

Від об'єднаної проби, сформованої з виїмок від партії масою до 200 тонн включно, виділяють одну середню пробу, від партії масою понад 200 тонн та від кожних наступних 200 тонн – додатково виділяють ще одну середню пробу.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо, відповідно до пункту 27 цього розділу.

Від партії насінневої або продовольчої картоплі, що зберігається насипом у місцях зберігання, проводять відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток тощо, з бульб картоплі верхнього шару насипу.

Від партії насінневої або продовольчої картоплі, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, проводять відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток тощо, що обсипалися з бульб картоплі, від кожної пакувальної одиниці, визначеної для відбору виїмок.

Від партії продовольчої картоплі, що транспортується насипом, проводять відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток тощо, що обсипалися з бульб картоплі, від кожного транспортного засобу в нижньому шарі бульб або з підлоги транспортного засобу.

При обсязі об'єднаної проби субстрату, ґрунту, зміток тощо менше 100 куб. см (г), а також у разі неможливості їх відбору, в об'єднану пробу додатково включають 200 найбільш забруднених бульб картоплі. Субстрат, ґрунт, змітки тощо, отримані під час очищення бульб картоплі, додають до об'єднаної проби субстрату, ґрунту, зміток тощо, а бульби повертають у партію.

9. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, декоративних рослин у горщиках для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Під час відбору виїмок від декоративних рослин у горщиках, що транспортуються в упакованому вигляді або без пакування, застосовується випадковий метод і метод відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць від партії декоративних рослин у горщиках, що транспортуються в упакованому вигляді, здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначеної в таблиці 21. Розмір однієї виїмки становить одну пакувальну одиницю.

Таблиця 21

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 10 шт.	2 шт.
10 шт. і більше, але менше 20 шт.	3 шт.
20 шт. і більше, але менше 50 шт.	5 шт.
від 50 шт. і більше	5 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 50 шт.

Відбір виїмок від декоративних рослин у горщиках, що транспортуються без пакування, здійснюють залежно від обсягу партії, зазначеного в таблиці 22. Розмір однієї виїмки становить одна рослина в горщику.

Таблиця 22

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 50 шт.	кожна друга
50 шт. і більше, але менше 300 шт.	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 5 шт.
300 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 20 шт.
1 000 шт. і більше	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо, відповідно до пункту 27 цього розділу.

10. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, зрізаних квітів, гілок і листя, призначених для складання букетів, для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії зрізаних квітів, гілок і листя, призначених для складання букетів, що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді або без пакування, здійснюють випадковим методом і методом відбору з фіксованою пропорцією.

Від партії зрізаних квітів, гілок і листя, призначених для складання букетів, з різних місць однорідної упаковки відбирають пакувальні одиниці.

Відбір виїмок від зрізаних квітів, гілок і листя, призначених для складання букетів, здійснюють залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначених у таблиці 23.

У невеликих букетах або партіях до 100 шт. огляду, у тому числі відбору зразків, підлягає кожна одиниця.

Таблиця 23

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для виїмки	Кількість квітів, що відбирають до виїмки
до 10 шт.	1 шт.	1 шт.
10 шт. і більше, але менше 50 шт.	2 шт.	2 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	4 шт.	4 шт.
100 шт. і більше	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

Відбір виїмок від партії зрізаних квітів, гілок і листя, призначених для складання букетів, що транспортуються або зберігаються без пакування, здійснюють залежно від обсягу партії відповідно до таблиці 24. Розмір однієї виїмки становить одну зрізану рослину.

Таблиця 24

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 50 шт.	100 %
50 шт. і більше, але менше 200 шт.	15 %, але не менше 15 шт.
200 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	10 %, але не менше 25 шт.
1 000 шт. і більше, але менше 5 000 шт.	5 %, але не менше 70 шт.
5 000 шт. і більше, але менше 20 000 шт.	2 %, але не менше 150 шт.
20 000 шт. і більше, але менше 100 000 шт.	0,5 %, але не менше 200 шт.
100 000 шт. і більше	500 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 500 шт.

11. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, зрізаних гілок хвойних, листяних порід дерев і різдвяних дерев для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від зрізаних гілок хвойних і листяних дерев в упакованому вигляді та різдвяних дерев проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Від партії зрізаних гілок хвойних і листяних дерев, упакованих в однорідну упаковку (коробки та інша), з різних місць відбирають кілька пакувальних одиниць. Відбір виїмок зрізаних гілок хвойних і листяних дерев в упакованому вигляді здійснюють залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 25. Розмір однієї виїмки становить один пучок зрізаних гілок.

Таблиця 25

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок	Кількість виїмок
до 10 шт.	1 шт.	1 шт.
10 шт. і більше, але менше 50 шт.	2 шт.	2 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	4 шт.	4 шт.
від 100 шт. і більше	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

Відбір виїмок від різдвяних дерев здійснюють залежно від обсягу партії, зазначеного в таблиці 26. Розмір однієї виїмки становить один пучок зрізаних гілок.

Таблиця 26

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 50 шт.	не більше 5 шт.
50 шт. і більше, але менше 200 шт.	не більше 10 %
200 шт. і більше, але менше 500 шт.	не більше 7 %
500 шт. і більше	не більше 5 %

12. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, свіжих фруктів, овочів та коренеплодів (крім картоплі) для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії свіжих фруктів, овочів та коренеплодів (крім картоплі), що транспортуються або зберігаються без пакування, проводять пошаровим методом за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів.

З транспортного засобу, у тому числі контейнера або іншої ємності, які за своєю технічною характеристикою надають можливість їх відкриття зверху, виїмки в розмірі не менше п’яти одиниць кожного виду об’єкта регулювання відбирають у п’яти точках партії за схемою “конверта” згідно з додатком 2 до цих Методів, із двох шарів:

- верхнього – на поверхні насипу;
- і нижнього – на можливо доступній глибині.

У разі неможливості відбору виїмок за схемою “конверта” відповідно до додатка 2 до цих Методів, відбір виїмок здійснюють за методом випадкового відбору та методом з фіксованою пропорцією.

Від партії фруктів і овочів більшої, ніж п’ять тонн, виїмки з кожних п’яти тонн об’єднують в об’єднану пробу.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо відповідно до пункту 27 цього розділу.

Відбір виїмок від свіжих фруктів, овочів і коренеплодів (крім картоплі), що транспортуються або знаходяться в місцях зберігання в упакованому вигляді, проводять методом випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії свіжих фруктів, овочів і коренеплодів (крім картоплі), що запаковані в однорідну упаковку, здійснюють з доступних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначеної в таблиці 27.

Таблиця 27

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 20 шт.	до 5 шт.
20 шт. і більше, але менше 100 шт.	кожна п'ята, але не менше 20 шт.
100 шт. і більше, але менше 500 шт.	кожна двадцята, але не менше 20 шт.
500 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	кожна п'ятдесята
1 000 шт. і більше	кожна сота

Розмір однієї виїмки становить:

від двох до чотирьох штук крупних фруктів і овочів (ананаси, грейпфрути, банани, кокосові горіхи, капуста тощо);

від чотирьох до восьми штук середніх фруктів і овочів (яблука, груші, апельсини, лимони, ківі, буряк, морква, помідори, огірки, перець тощо);

від 200 до 300 грамів дрібних фруктів і овочів (алича, томати-чері тощо);

одну пакувальну одиницю вагою до 300 грамів.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо, відповідно до пункту 27 цього розділу.

13. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, ягід для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії ягід, що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді, проводять методом відбору з фіксованою пропорцією та методом випадкового відбору.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії ягід, що запаковані в однорідну упаковку, здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць в партії, зазначеної в таблиці 28. Розмір однієї виїмки становить 350 грамів.

Таблиця 28

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 100 шт.	3 шт.
100 шт. і більше	3 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 50 шт.

14. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, зеленних культур для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії зеленних культур, що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді (крім тих, що в горщиках), проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії зеленних культур, що запаковані в однорідну упаковку (коробки, ящики тощо), здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначеної в таблиці 29.

Таблиця 29

Кількість пакувальних одиниць в партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок	Кількість виїмок
до 10 шт.	1 шт.	1 шт.
10 шт. і більше, але менше 50 шт.	2 шт.	2 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	4 шт.	4 шт.
100 шт. і більше	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

З відібраних пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок, здійснюють відбір виїмок у вигляді пучків зеленних культур.

Відбір виїмок від партії зеленних культур, що транспортуються або зберігаються в горщиках, проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії зеленних культур в горщиках, що транспортується в упакованому вигляді, здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 30. Розмір однієї виїмки становить одна рослина в горщику.

Таблиця 30

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 10 шт.	2 шт.
10 шт. і більше, але менше 20 шт.	3 шт.
20 шт. і більше, але менше 50 шт.	5 шт.
50 шт. і більше	5 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 50 шт.

Відбір виїмок від зеленних культур у горщиках, що транспортується без пакування, здійснюють залежно від обсягу партії, зазначеного в таблиці 31. Розмір однієї виїмки становить одна рослина в горщику.

Таблиця 31

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 50 шт.	кожна друга
50 шт. і більше, але менше 300 шт.	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 5 шт.
300 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 20 шт.
1 000 шт. і більше	50 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

У разі наявності здійснюють відбір виїмок субстрату, у тому числі ґрунту, торфу тощо відповідно до пункту 27 цього розділу.

15. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, баштанних культур для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії баштанних культур, що транспортуються або зберігаються насипом чи в упакованому вигляді, проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір виїмок від баштанних культур, що транспортуються або зберігаються насипом, здійснюють залежно від маси партії, зазначеної в таблиці 32. Розмір однієї виїмки становить не менше трьох штук баштанних культур.

Таблиця 32

Маса партії	Розмір об'єднаної проби
до 25 тонн	10 шт.
25 тонн і більше, але менше 50 тонн	20 шт.
50 тонн і більше	25 шт.

Відбір виїмок від партії баштанних культур, що транспортуються або зберігаються в упакованому вигляді, здійснюють залежно від кількості пакувальних одиниць у партії, зазначеної в таблиці 33. Розмір однієї виїмки становить три штуки баштанних культур.

Таблиця 33

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 10 шт.	1 шт.
10 шт. і більше, але менше 20 шт.	2 шт.
20 шт. і більше, але менше 50 шт.	3 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	5 шт.
100 шт. і більше	5 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 50 шт.

16. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, сушених плодів, сушених овочів, спецій, кави, мате, чаю та сушених рослин для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії сушених плодів, сушених овочів, спецій, кави, мате, чаю, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, проводять випадковим методом у поєднанні з пошаровим методом і методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії сушених плодів, сушених овочів, спецій, кави, мате, чаю, що запаковані в однорідну тару (біг-беги, мішки, коробки, ящики тощо), здійснюється з різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць в партії відповідно до таблиці 34.

Від пакувальних одиниць із різних місць проводять відбір виїмок із трьох шарів: верхнього, середнього і нижнього. Розмір однієї виїмки становить 300 грамів.

У разі якщо споживча упаковка становить 100 грамів, відбір виїмок у кількості споживчої одиниці проводять із трьох точок пакувальної одиниці: зверху, усередині та знизу.

Таблиця 34

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 25 шт.	2 шт.
25 шт. і більше, але менше 90 шт.	3 шт.
90 шт. і більше, але менше 150 шт.	5 шт.
150 шт. і більше, але менше 500 шт.	8 шт.
500 шт. і більше, але менше 1 200 шт.	13 шт.
1 200 шт. і більше	13 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

Відбір виїмок від партії сушених рослин і їх частин (у тому числі насіння, плоди), що використовують у парфумерії, фармації тощо (далі – рослини та їх

частини), що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, проводять методом випадкового відбору в поєднанні з методом пошарового відбору та методом відбору із фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії рослин та їх частин, що запаковані в однорідну тару (коробки, ящики, мішки тощо), здійснюється з різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 35.

Від пакувальних одиниць із різних місць проводять відбір виїмок рослин і їх частин із трьох шарів: верхнього, середнього та нижнього. Розмір однієї виїмки становить 300 грамів.

У разі якщо споживча упаковка становить 100 г, відбір виїмок в кількості споживчої одиниці проводять із трьох точок пакувальної одиниці: зверху, усередині та знизу.

Таблиця 35

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 25 шт.	2 шт.
25 шт. і більше, але менше 90 шт.	3 шт.
90 шт. і більше, але менше 150 шт.	5 шт.
150 шт. і більше, але менше 500 шт.	8 шт.
500 шт. і більше, але менше 1 200 шт.	13 шт.
1 200 шт. і більше	13 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 100 шт.

17. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, горіхів, кісточок абрикосів і персиків, какао-бобів для фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії горіхів, кісточок абрикосів і персиків, какао-бобів, що транспортується або зберігається в упакованому вигляді, проводять випадковим методом у поєднанні з пошаровим методом і методом відбору із фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору від партії горіхів, кісточок абрикосів і персиків, какао-бобів, що запаковані в однорідну тару (коробки, ящики, мішки тощо), здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 36.

Відбір виїмок від партії горіхів, кісточок абрикосів і персиків, какао-бобів проводиться із трьох шарів: верхнього, середнього та нижнього. Розмір однієї виїмки становить 100 грамів.

Таблиця 36

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 50 шт.	від 1 до 5 шт.
50 шт. і більше	4 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 20 шт.

18. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, сіна та соломи для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії сіна та соломи, що транспортується або зберігається в тюках, рулонах, брикетах, проводять випадковим методом і методом відбору із фіксованою пропорцією.

З різних місць партії сіна та соломи, що транспортується або зберігається в тюках, рулонах, брикетах, здійснюють відбір пакувальних одиниць у кількості 10 відсотків від усієї партії.

Виїмки (пучки соломи або сіна) відбирають у доступних місцях тюків, рулонів, брикетів за допомогою спеціального пристрою (пили або ножа).

Частини рослин, які просипалися під час відбору виїмок, додаються до об'єднаної проби.

Відбір виїмок від партії сіна та соломи, що зберігається у стогах і скиртах, проводять випадковим методом.

Виїмки від партії сіна та соломи, що зберігається у стогах і скиртах, відбирають у вигляді пучків соломи або сіна на відстані 1,0–1,5 метра від

поверхні ґрунту та на глибину стогу або скирти 0,5–1,0 метра по периметру через рівні проміжки на відстані одна від одної.

Частини рослин, які просипалися під час відбору виїмок, додаються до об'єднаної проби.

19. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, деревини та виробів із деревини для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від партії колод деревини та пиломатеріалів (далі – деревина) проводять цільовим методом у комбінації з методом відбору з фіксованою пропорцією.

Виїмки від партії деревини відбирають у доступних місцях за допомогою спеціального пристрою (стамески, сокири, пили або бензопили, дриллю).

Виїмки відбирають від деревини з пошкодженнями або проявами/підозрою на зараження шкідливими організмами.

Відбір виїмок від деревини та виробів із деревини здійснюють залежно від обсягу партії, зазначеного в таблиці 37. Розмір однієї виїмки становить 100 кубічних сантиметрів (грамів). У разі виявлення вхідних отворів у корі додатково відбирають виїмки кори в розмірі не менше 100 грамів.

У випадку проведення фітогельмінтологічної експертизи деревини хвойних порід додатково проводять відбір виїмок дрібної тирси за допомогою спеціального пристрою (ручного свердла або дреля), який має швидкість не більше як 600 обертів на хвилину, не допускаючи нагрівання деревини вище 50 °С.

Таблиця 37

Обсяг партії	Кількість виїмок
до 100 куб. м	1 шт.
100 куб. м і більше, але менше 500 куб. м	2 шт.
500 куб. м і більше, але менше 1 000 куб. м	4 шт.
1 000 куб. м і більше	4 шт. та додатково по 2 шт. від кожних наступних 1 000 куб. м

Виймки відбирають від деревини з пошкодженнями, проявами/підозрою на зараження шкідливими організмами або без них.

У разі проведення фітогельмінтологічної експертизи деревини хвойних порід об'єднану пробу формують відповідно до таблиці 37.

Від об'єднаної проби середню пробу не виділяють. Для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) направляється зразок у вигляді об'єднаної проби.

Відбір виїмок від партії продуктів переробки деревини (тирса, тріска тощо) проводять цільовим методом у поєднанні з методом відбору з фіксованою пропорцією.

Виймки від партії продуктів переробки деревини відбирають за допомогою спеціальних засобів відбору в доступних місцях. Виймки відбирають від продуктів переробки деревини з пошкодженнями або за підозри їх зараження шкідливими організмами. Розмір однієї виїмки становить 100 грамів (кубічних сантиметрів).

З відібраних виїмок формують об'єднану пробу. Об'єднану пробу формують відповідно до таблиці 37.

Від об'єднаної проби середню пробу не виділяють.

Відбір виїмок від дерев'яного пакувального, кріпильного та сепараційного матеріалу (ящиків, коробок, піддонів, барабанів, катушок, кріпильної деревини, риштувань, пакувальних блоків, навантажувальних підмостків, обичайок піддонів, трелювальних волоків і підпорок) проводять цільовим методом у поєднанні з методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір виїмок від дерев'яного пакувального матеріалу (ящиків, коробок, піддонів, барабанів, катушок, кріпильної деревини, риштувань, пакувальних блоків, навантажувальних підмостків, обичайок піддонів, трелювальних волоків і підпорок) здійснюють залежно від обсягу партії відповідно до таблиці 38.

Таблиця 38

Обсяг партії	Кількість одиниць для відбору виїмок
до 50 шт.	до 3 шт.
50 шт. і більше, але менше 100 шт.	до 5 шт.
100 шт. і більше, але менше 500 шт.	до 7 шт.
500 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	до 9 шт.
1 000 шт. і більше	10 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 500 шт.

Виїмки від деревини з пошкодженнями, проявами/підозрою на заселення шкідливими організмами або без них відбирають за допомогою спеціального пристрою (стамески, дрилі та інших). Відбір виїмок не повинен порушувати функціональне призначення дерев'яного пакувального матеріалу.

У разі необхідності проведення фітогельмінтологічної експертизи дерев'яного пакувального матеріалу, виготовленого із хвойних порід, додатково проводять відбір виїмок дрібної тирси за допомогою спеціального пристрою (ручного свердла або дреля), який має швидкість не більше як 600 обертів на хвилину, не допускаючи нагрівання деревини вище 50 °С.

Об'єм об'єднаної проби повинен становити від 100 до 300 кубічних сантиметрів (грамів).

Від об'єднаної проби середню пробу не виділяють.

20. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, торфу, ґрунту, міцелію грибів, добрив тваринного і рослинного походження для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок від торфу, ґрунту, міцелію грибів добрив тваринного і рослинного походження проводять випадковим методом у поєднанні з пошаровим методом і методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір виїмок від торфу, ґрунту, міцелію грибів, добрив тваринного і рослинного походження без пакування здійснюється залежно від обсягу партії відповідно до таблиці 39. Розмір однієї виїмки становить від 100 до 300 кубічних сантиметрів (грамів).

Таблиця 39

Маса партії	Кількість виїмок
до 25 тонн	від 5 до 20 шт.
від 25 тонн і більше, але менше 100 тонн	від 20 до 30 шт.
100 тонн і більше	від 30 до 50 шт. та додатково по 10 шт. від кожних наступних 100 тонн

З об'єднаної проби, сформованої з виїмок, від партії масою до 100 тонн включно виділяють середню пробу, від партії масою більше 100 тонн додатково виділяють один окремий зразок від кожних наступних 100 тонн.

У разі виявлення в об'єднаній пробі шкідливих організмів (у живому чи мертвому стані), – їх запаковують у контейнери або пробірки чи пакети і додають до зразка та арбітражного зразка.

Зразок та арбітражний зразок разом з контейнерами або пробірками чи пакетами із шкідливими організмами є невід'ємною частиною зразка або арбітражного зразка.

Відбір виїмок від партії торфу, ґрунту, міцелію грибів, добрив тваринного і рослинного походження, запакованого в однорідну тару (коробки, ящики, мішки тощо), здійснюють залежно від кількості пакувальних одиниць в партії відповідно до таблиці 40. Розмір однієї виїмки становить від 100 до 300 кубічних сантиметрів (грамів).

Таблиця 40

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок
до 50 шт.	від 1 до 5 шт.
50 шт. і більше	5 шт. та додатково по 1 шт. від кожних наступних 20 шт.

21. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, вовни та продуктів рослинного походження, не зазначених у цьому розділі (бавовна, лоза, ротанг, тощо), для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виїмок партії вовни та продуктів рослинного походження в іншому місці, не зазначених у цьому розділі (бавовна, лоза, ротанг, тощо), проводять методом випадкового відбору та методом відбору з фіксованою пропорцією.

Відбір пакувальних одиниць, визначених для відбору виїмок від партії об'єктів регулювання, що запаковані в мішки, тюки чи інші засоби, здійснюють із різних місць партії залежно від кількості пакувальних одиниць у партії відповідно до таблиці 41. Виїмки відбирають вручну, якомога глибше, з визначеної пакувальної одиниці. Розмір однієї виїмки становить 100 грамів.

Таблиця 41

Кількість пакувальних одиниць у партії	Кількість пакувальних одиниць, виділених для відбору виїмок
до 100 шт.	від 5 до 10 шт.
100 шт. і більше, але менше 500 шт.	від 10 до 20 шт.
500 шт. і більше, але менше 1 000 шт.	від 20 до 30 шт.
1 000 шт. і більше	від 30 до 50 шт.

22. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, колекційного матеріалу рослинного і тваринного походження для науково-дослідних цілей для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Зразки колекційного матеріалу рослинного і тваринного походження для науково-дослідних цілей підлягають фітосанітарній експертизі (аналізам) у повному обсязі, без відбору виїмок, формування об'єднаної проби і виділення середньої проби.

Після проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) зразки колекційного матеріалу рослинного і тваринного походження підлягають поверненню власнику об'єктів регулювання. Проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) зразків колекційного матеріалу для науково-дослідних цілей не повинно призводити до порушення їх функціонального призначення.

23. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, рослин та рослинних продуктів (крім насінневого та садивного матеріалу) у поштових

відправленнях фізичних осіб, ручній поклажі, багажу пасажирів для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Рослини та рослинні продукти (крім насінневого та садивного матеріалу) у поштових відправленнях фізичних осіб, ручній поклажі і багажі пасажирів екіпажів підлягають інспектуванню.

У разі наявності зовнішніх проявів та наявності шкідливих організмів застосовується метод інспектування з відбором зразка-документа.

24. Застосування методів огляду, у тому числі відбору зразків, засобів перевезення (транспортні засоби та транспортне обладнання), сільськогосподарської техніки, машин та знаряддя для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів).

Відбір виімок під час огляду засобів перевезення (транспортні засоби та транспортне обладнання), сільськогосподарської техніки, машин та знаряддя проводять цільовим методом або із застосуванням методів інспектування.

За результатами огляду засобів перевезення (транспортні засоби та транспортне обладнання), сільськогосподарської техніки, машин та знаряддя посадовою особою, яка здійснювала огляд, відбираються виімки у вигляді зміток з усіх доступних поверхонь та підлоги. Такі виімки підлягають фітосанітарній експертизі (аналізам) у повному обсязі.

Відбір виімок від об'єктів регулювання зазначених у цьому пункті не повинен призводити до порушення їх функціонального призначення, крім випадків візуального виявлення чітких ознак зараження регульованими шкідливими або шкідливими організмами.

У разі наявності у змітках шкідливих організмів, частин рослин, заражених регульованими шкідливими або шкідливими організмами, формується зразок-документ.

25. Формування об'єднаної та виділення середньої проби.

Об'єднана проба формується шляхом об'єднання всіх виїмок. З однорідної об'єднаної проби виділяють середню пробу.

У разі якщо обсяг (маса, кількість, об'єм) партії об'єктів регулювання недостатній для виділення середньої проби, кількість виїмок для формування об'єднаної проби збільшують.

У разі якщо обсяг партії об'єктів регулювання не дає змоги збільшити кількість виїмок, об'єднану пробу використовують як середню пробу або середню пробу як зразок.

Об'єднана проба вагових та сипучих матеріалів: зернові, зернобобові, олійні, технічні культури (насіння, зерно та продукти їх переробки), насіння трав злакових і бобових, овочево-баштанних та кормових культур, квіткових культур, насіння деревних та чагарникових порід та інших), сіна, соломи, тощо формується шляхом ретельного перемішування всіх виїмок.

Середню пробу формують з об'єднаної проби методом квартування, але в разі, якщо маса об'єднаної проби перевищує 10 кг, необхідно розділити об'єднану пробу на частини масою, що не перевищують 10 кілограмів.

Середні проби можуть бути сформовані шляхом виділення пропорційної частини об'єднаної проби з використанням дільника зерна (апарату для змішування та розділення зерна).

Середні проби сипких матеріалів (зерно, продукти переробки зерна тощо) можуть бути сформовані шляхом виділення пропорційної частини об'єднаної проби з використанням дільника зерна (апарату зі змішування та розділення зерна).

Об'єднана проба садивного матеріалу плодових, ягідних, квітково-декоративних та інших деревних і чагарникових культур (живці, відводки, саджанці, розсада, інші), картоплі, цибулин, кореневищ, горщиків культур, зеленних культур, матеріалу для букетів, зрізаних квітів, гілок і листя призначених для складання букетів, гілок хвойних, листяних та різдвяних дерев, свіжих фруктів, ягід, овочів, баштанних, коренеплодів, бульб формується

шляхом розміщення відібраних виїмок об'єктів регулювання на гладкій чистій поверхні.

З об'єднаної проби формують середню пробу, оглядаючи кожен відібрану одиницю на наявність регульованих шкідливих організмів, шкідливих організмів та ознак зараження і пошкодження. У разі виявлення шкідливих організмів (у живому та мертвому стані) і частин рослини із симптомами зараження та/або ознаками пошкодження – їх відбирають додатково та додають до зразка.

Для формування об'єднаної та середньої проби від саджанців декоративних або лісових культур, тощо висотою від трьох до семи метрів (включно), із закритою кореневою системою, відбирають гілки саджанців.

26. Формування зразка та арбітражного зразка.

Із середньої проби формують зразок та на вимогу власника арбітражний зразок (крім випадків визначених фітосанітарними заходами або коли це не можливо здійснити через недостатню кількість відповідного матеріалу). Зразок направляється до фітосанітарної лабораторії для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів), а арбітражний зразок надається власнику і зберігається ним протягом строку дії висновку фітосанітарної експертизи (аналізів) на випадок проведення повторної фітосанітарної арбітражної експертизи (аналізів).

Зразок та арбітражний зразок формуються рівноцінними за розміром і характеристиками. Розмір зразків об'єктів регулювання для проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) визначається згідно з додатком 3 до цих Методів.

Після формування зразка та арбітражного зразка залишки проб повертають у партію об'єктів регулювання.

27. Відбір виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо здійснюють одночасно з відбором виїмок об'єктів регулювання, попередньо збираючи його

в ємність.

Загальна маса виїмок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо повинна бути не менше, ніж 100 куб. см (г), з яких формується об'єднана проба.

З об'єднаної проби формується зразок та арбітражний зразок (на вимогу власника).

У разі неможливості відібрати вищезазначену кількість субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо зразок та арбітражний зразок (на вимогу власника) формується з максимально можливої кількості зібраного субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо.

Зразок субстрату, ґрунту, зміток, торфу тощо додають в окремій ємності або пакеті до зразка, та в разі потреби до арбітражного зразка об'єкта регулювання.

Зразок та арбітражний зразок разом з ємністю із субстратом, ґрунтом, змітками, торфом тощо запаковуються в сейф-пакет. У такому випадку ємність із субстратом, ґрунтом, змітками, торфом тощо, запакована у сейф-пакет, є невід'ємною частиною зразка або арбітражного зразка об'єкта регулювання.

V. Методи фітосанітарної експертизи (аналізів)

1. Методи фітосанітарної експертизи (аналізів) визначаються видами аналізів, які проводяться до об'єктів регулювання та/або об'єктів, з метою виявлення в лабораторних умовах явної або прихованої зараженості та ідентифікації регульованих шкідливих організмів та/або шкідливих організмів на всіх стадіях їх розвитку.

2. Ентомологічний аналіз – методи виявлення в лабораторних умовах зараженості об'єктів регулювання та/або об'єктів та ідентифікації регульованих шкідливих або шкідливих комах та/або кліщів.

Ентомологічний аналіз проводиться за допомогою:

візуального методу;

флотаційного методу;

біологічного методу;

інших методів (відповідно до міжнародних і національних стандартів, інструкцій та рекомендацій).

Візуальний метод включає виявлення явної зараженості об'єктів регулювання зовнішнім оглядом зразка та огляду сходу і проходу сит після просіювання з використанням лупи чи мікроскопа. Застосовується першочергово для всіх об'єктів регулювання і є пріоритетним під час проведення ентомологічного аналізу.

Флотаційний метод – виявлення явної і прихованої зараженості об'єктів регулювання шляхом занурення їх у розчин солей і подальший аналіз комах, зерен (насінин) тощо, що виплили на поверхню. Використовується під час виділення шкідливих організмів у насіннєвому матеріалі, зернових, технічних культурах і продуктах їх переробки тощо.

У разі прихованої зараженості можливе також застосування методів фарбування, люмінесценції, рентгеноскопії або аудіоскопії.

Біологічний метод є допоміжним методом і призначений для дорощування шкідливого організму у преімагінальних фазах розвитку (яйця, личинки, лялечки) у разі неможливості його ідентифікації іншими методами.

У разі виявлення шкідливих організмів їх ідентифікація до видової приналежності проводиться:

морфологічним та морфометричним методами без приготування мікропрепарату;

морфологічним та морфометричним методами з приготуванням мікропрепарату;

з використанням полімеразної ланцюгової реакції (у модифікаціях “класичної” ПЛР, FLASH-ПЛР, ПЛР “у реальному часі”, ПЛР з вивченням поліморфізму довжин рестрикційних фрагментів);

методом секвенування ДНК.

3. Гербологічний аналіз включає методи виявлення у лабораторних умовах засміченості об'єктів регулювання та/або об'єктів та ідентифікації регульованих шкідливих або шкідливих видів бур'янів.

Гербологічний аналіз проводиться за допомогою:

візуального методу;

методу просіювання;

методу відмивання;

методу насичених розчинів;

інших методів (відповідно до міжнародних і національних стандартів, інструкцій та рекомендацій).

Візуальний метод – виявлення засміченості шляхом зовнішнього огляду досліджуваного зразка. Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у насінневому матеріалі, зернових, технічних культурах і продуктах їх переробки, при аналізі зразків під час проведення планових обстежень тощо. Для аналізу зразків насінневого матеріалу, зернових, технічних культур і продуктів їх переробки візуальний метод є пріоритетним.

Метод просіювання – виявлення засміченості шляхом просіювання зразка через комплект сит та огляду сходу і проходу з сит після просіювання сипучих матеріалів.

Використовується під час виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у ґрунті, насінневому матеріалі, зернових, технічних культурах, продуктах їх переробки.

Метод відмивання полягає в промиванні зразка ґрунту чи іншого матеріалу на ситах під струменем води.

Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у ґрунті, торфі, добривах тваринного і рослинного походження, садивному матеріалі. Для аналізу зразків ґрунту, торфу та торфосуміші метод відмивання є пріоритетним.

Метод насичених розчинів – базується на різниці питомої ваги мінеральної і органічної частини ґрунту.

Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у торфі, ґрунті, добривах тваринного і рослинного походження, садивному матеріалі тощо.

У разі виявлення шкідливих організмів їх ідентифікація до видової приналежності проводиться:

морфологічним та морфометричним методами без приготування мікропрепарату;

морфологічним та морфометричним методами з приготуванням мікропрепарату;

з використанням полімеразної ланцюгової реакції ПЛР.

4. Мікологічний аналіз включає методи виявлення у лабораторних умовах зараженості об'єктів регулювання та ідентифікації збудників грибкових хвороб рослин.

Мікологічний аналіз проводиться за допомогою:

макроскопічного методу;

методу центрифугування та мікроскопічного аналізування;

біологічного методу;

люмінесцентного методу;

методу Г. Н. Дорогіна;

методу К. Є. Шарікова;

іншого методу (відповідно до міжнародних і національних стандартів, інструкцій та рекомендацій).

Макроскопічний метод включає візуальне виявлення збудників грибкових хвороб рослин під час зовнішнього огляду об'єктів регулювання. Використовується як пріоритетний метод для виявлення регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у свіжих фруктах, овочах, коренеплодах і бульбах, лісо- та пиломатеріалах, ягодах, насінневному та

садивному матеріалі, зернових, декоративних рослинах та зрізах квітів, технічних культурах і продуктах їх переробки тощо.

Метод центрифугування та мікроскопічного аналізування насіння, зерна чи інших матеріалів включає виокремлення поверхнево розміщених спор збудників грибкових хвороб рослин (наприклад іржастих, сажкових, “пасма” льону тощо), а також виділення зооспорангіїв у стані спокою збудника раку картоплі на бульбах, з використанням спеціальних речовин та їх подальшу ідентифікацію під мікроскопом.

Використовується як пріоритетний метод для виявлення регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у насіннєвому матеріалі, зернових, технічних культурах і продуктах їх переробки тощо.

Біологічний метод включає виявлення в об’єкті випробування зовнішньої та внутрішньої грибкової інфекції шляхом інкубування у вологій камері чи посіву на поживні середовища.

Використовується для виявлення регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у свіжих фруктах, овочах, коренеплодах і бульбах, лісо- та пиломатеріалах, ягодах, насіннєвому і садивному матеріалі, зернових, декоративних рослинах та зрізах квітів, технічних культурах і продуктах їх переробки тощо.

Люмінесцентний метод включає виявлення внутрішньої грибкової інфекції у тканинах рослин за ознаками специфічної люмінесценції у випадку ультрафіолетового випромінювання. Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у насіннєвому матеріалі, зерні зернових і технічних культур та продуктах їх переробки тощо.

Метод Г. Н. Дорогіна включає виявлення зооспорангіїв збудника раку картоплі на поверхні підземних частин рослин, рослинних рештках, у ґрунті за допомогою центрифугування водного змиву. Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у ґрунті, торфі, на картоплі, садивному матеріалі, у добривах тваринного і рослинного походження тощо.

Метод К. Є. Шарікова включає визначення наявності зооспорангіїв збудника раку картоплі в легких субпіщаних і чорноземних ґрунтах. Також використовується для виявлення регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у торфі, ґрунті, добривах тваринного і рослинного походження тощо.

У разі виявлення спор здійснюється ідентифікація збудника грибкових хвороб рослин методом мікроскопії з приготуванням тимчасового або постійного мікропрепарату.

Також для ідентифікації використовують метод полімеразної ланцюгової реакції ПЛР.

5. Фітогельмінтологічний аналіз включає методи виявлення у лабораторних умовах та ідентифікації фітопаразитичних нематод в об'єктах регулювання.

Фітогельмінтологічний аналіз проводиться за допомогою:

лійкового методу Бермана;

методу паперових смуг;

методу промивання на ситах;

методу виділення галових і несправжніх галових нематод,

методу Таржана;

інших методів (відповідно до міжнародних і національних стандартів, інструкцій та рекомендацій).

Для виділення та визначення видів нематод на всіх стадіях їх розвитку пріоритетними методами є: лійковий метод Бермана, метод промивання на ситах, метод паперових смуг і метод виділення галових і несправжніх галових нематод.

Лійковий метод Бермана включає виділення всіх стадій нематод із субстрату у воду та подальшу ідентифікацію. Використовується для виявлення нематод у свіжих овочах (цибулинах), бульбах та коренеплодах, деревині, насіннєвому матеріалі бобових, садивному матеріалі, ґрунті тощо.

Метод паперових смуг включає відмулювання та фільтрацію наважки ґрунту, унаслідок чого відбувається осадження цист на смужках фільтрувального паперу. Використовується для виявлення організмів у торфі, ґрунті, добривах тваринного та рослинного походження тощо.

Метод промивання на ситах включає промивання ґрунту крізь сита різного діаметра, виявлення та ідентифікацію нематод. Використовується для виявлення нематод у ґрунті, торфі, добривах тваринного та рослинного походження тощо.

Метод виділення галових і несправжніх галових нематод включає механічне виділення самок галових і несправжніх галових нематод із тканини коренів рослин. Використовується для виявлення галових і несправжніх галових нематод на садивному матеріалі, коренеплодах, бульбах тощо.

Метод Таржана включає стимулювання виходу нематод з тканин коренів і подальшому змиванні їх водою в чашку Петрі для підрахунку та ідентифікації. Використовується для виявлення нематод на садивному матеріалі, коренеплодах, бульбах тощо.

У випадку виявлення нематод здійснюється їх ідентифікація:

морфологічним і морфометричним методами без приготування мікропрепарату;

морфологічним і морфометричним методами з приготуванням мікропрепарату;

з використанням полімеразної ланцюгової реакції ПЛР.

6. Бактеріологічний аналіз включає методи виявлення в лабораторних умовах та ідентифікації збудників бактеріологічних хвороб рослин у об'єктах регулювання.

Бактеріологічний аналіз проводиться за допомогою:

макроскопічного методу;

анатомічного методу;

біологічного методу;

люмінесцентного методу;
серологічного методу;
імунофлюоресцентного методу (ІФ);
методу імуноферментного аналізу (ІФА);
методу ПЛР (полімеразно-ланцюгової реакції);
інших методів (відповідно до міжнародних і національних стандартів, інструкцій та рекомендацій).

Макроскопічний метод включає відбір із зразка щуплого, недорозвиненого насіння, насіння з різними плямистостями або зміною кольору, а також інших частин рослин, та виявлення симптомів ураження фітопатогенними бактеріями.

Анатомічний метод включає виявлення внутрішньої зараженості рослин мікроскопіюванням незабарвлених і забарвлених за методом Грама зрізів внутрішніх тканин. Зафарбовані препарати оглядають під мікроскопом з імерсійною системою. На добре виготовлених зрізах видно бактерії, які містяться в тканинах рослин і особливо в судинах. Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у садивному матеріалі, коренеплодах, бульбах тощо.

Біологічний метод включає виявлення внутрішнього (прихованого) ураження насіння та інших частин рослин збудниками бактеріальних хвороб рослин. Ідентифікацію виділених бактерій здійснюють за їх морфологічними, культуральними і фізіологічними особливостями. Використовується для виявлення та ідентифікації регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у насінневому та садивному матеріалі, бульбах і коренеплодах, баштанних культурах тощо та є пріоритетним серед інших методів для проведення бактеріологічного аналізу.

Люмінесцентний метод включає виявлення внутрішньої (прихованої) інфекції у тканинах рослин за ознаками специфічної люмінесценції за ультрафіолетового чи синьо-фіолетового опромінювання. Люмінесцентний метод можна застосовувати для виявлення зараженості насіння зі

світлозабарвленою оболонкою. Використовується для виявлення регульованих шкідливих або шкідливих організмів у насінневому матеріалі, коренеплодах, бульбах тощо.

Серологічний метод заснований на властивості виділеного штаму бактерій, що спричиняє хворобу рослин, позитивно реагувати на сироватку, імунну до штаму цих бактерій, реакцією аглютинації. Таку реакцію забезпечують такими способами:

макроскопічним у пробірках;

мікроскопічним у роздавленій або висячій краплі на предметному скельці;

прискореним методом Нобля із застосуванням концентрованих аглютинувальних сироваток.

Серологічний метод використовується для виявлення регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у насінневому та садивному матеріалі, бульбах і коренеплодах, баштанних культурах тощо.

Імунофлюоресцентний метод (ІФ) використовується для визначення антигенів збудників бактеріозів рослин і базується на здатності імуноглобуліну необоротно зв'язуватись із флюоресцентними барвниками (флюорохромами) без втрати антитільної активності та здібності зв'язувати антигени. Імунні комплекси, що утворюються при зв'язуванні антигенів міченими антитілами, виявляють за допомогою люмінесцентного мікроскопа. При опроміненні ультрафіолетовим, фіолетовим або синім світлом виявляється специфічне люмінесцентне світіння. Використовується для виявлення регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у насінневому, садивному матеріалі, бульбах, коренеплодах і баштанних культурах тощо.

Метод імуноферментного аналізу (ІФА) базується на імунологічній реакції антигену з відповідним антитілом із утворенням комплексу антиген-антитіло, для виявлення якого використовують кон'юганти антигену, антитіла або обидва компоненти цієї реакції з ферментами. Індикатором реакції є здатність ензимів викликати руйнування субстрату з утворенням забарвленого

продукту. Використовується для виявлення та ідентифікації регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у насінневному та садивному матеріалі, коренеплодах, бульбах, баштанних культурах тощо.

Метод ПЛР (полімеразно-ланцюгова реакція) – метод молекулярної біології, що використовується для значного збільшення малих концентрацій бажаних фрагментів ДНК (нуклеїнових кислот) у біологічному матеріалі (зразку). Використовується для виявлення та ідентифікації регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у всіх об'єктах регулювання в насінневному, садивному матеріалі, коренеплодах і бульбах.

У разі виділення бактерій здійснюється їх ідентифікація:

методом мікроскопії та морфометрії з приготуванням мікропрепарату (фарбування за методом Грама) та вивченням культуральних і біохімічних властивостей;

методом ПЛР (полімеразно-ланцюгової реакції).

7. Вірусологічний аналіз включає методи виявлення у лабораторних умовах та ідентифікації збудників вірусологічних хвороб рослин у об'єктах регулювання.

Вірусологічний аналіз проводиться за допомогою:

візуального методу;

методу імуноферментного аналізу (ІФА);

методу ПЛР (полімеразно-ланцюгової реакції);

інших методів (відповідно до міжнародних і національних стандартів, інструкцій та рекомендацій).

Візуальний метод включає виявлення в об'єктах регулювання прихованої або наявної форми ураження збудниками вірусологічних хвороб рослин шляхом зовнішнього огляду в лабораторних умовах.

Метод імуноферментного аналізу (ІФА) – вид імунохімічного аналізу, що базується на імунологічній реакції антигену з відповідним антитілом з утворенням комплексу антиген-антитіло, для виявлення якого використовують

кон'юганти антигену, антитіла або обидва компоненти цієї реакції з ферментами. Індикатором реакції є здатність ензимів викликати руйнування субстрату з утворенням забарвленого продукту. За забарвленням субстрату роблять висновок про наявність у рослинах вірусів. Використовується для виявлення та ідентифікації регульованих шкідливих або шкідливих організмів у насіннєвому, садивному матеріалі, коренеплодах і бульбах тощо.

Метод ПЛР (полімеразно-ланцюгова реакція) – метод молекулярної біології, що використовується для значного збільшення малих концентрацій бажаних фрагментів ДНК (нуклеїнових кислот) у біологічному матеріалі (зразку). Використовується для виявлення та ідентифікації регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів у всіх об'єктах регулювання в насіннєвому, садивному матеріалі, коренеплодах та бульбах.

8. У разі неможливості застосування зазначених у цьому розділі методів фітосанітарної експертизи (аналізів) до об'єктів регулювання, з метою виявлення та/або ідентифікації виявлених регульованих шкідливих організмів або шкідливих організмів, та/або відсутності таких методів у міжнародних, національних стандартах, інструкціях і рекомендаціях, фітосанітарна лабораторія може проводити аналізи іншими методами, розробленими та валідованими фітосанітарною лабораторією відповідно до вимог, описаних у спеціалізованих виданнях, науково обґрунтованих інструкціях і матеріалах, або які визначені фітосанітарними заходами, або фітосанітарними заходами країни імпорту, або міжнародними договорами України.

**Заступник директора
директорату державної політики
у сфері санітарних та фітосанітарних
заходів – начальник головного
управління з питань підакцизної
продукції та органічного виробництва**

Людмила ХОМІЧАК

Додаток 1
до Методів інспектування, огляду, у
тому числі відбору зразків, та
проведення фітосанітарної
експертизи (аналізів)
(пункт 4 глави 1 розділу IV)

**РОЗРАХУНОК РОЗМІРУ ЗРАЗКІВ ЗА МЕТОДОМ
ГІПЕРГЕОМЕТРИЧНОГО РОЗПОДІЛУ**

При змінних рівнях виявлення та залежно від розміру партії для рівнів
достовірності 80 % та 90 %:

Кількість одиниць у партії	P = 80 % (рівень достовірності) % рівень виявлення × ефективність виявлення					P = 90 % (рівень достовірності) % рівень виявлення × ефективність виявлення				
	рівень зараженості					рівень зараженості				
	5	2	1	0,5	0,1	5	2	1	0,5	0,1
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
100	27	56	80	–	–	37	69	90	–	–
200	30	66	111	160	–	41	87	137	180	–
300	30	70	125	240*	–	42	95	161	270*	–
400	31	73	133	221	–	43	100	175	274	–
500	31	74	138	277*	–	43	102	184	342*	–
600	31	75	141	249	–	44	104	191	321	–
700	31	76	144	291*	–	44	106	196	375*	–
800	31	76	146	265	–	44	107	200	350	–
900	31	77	147	298*	–	44	108	203	394*	–
1 000	31	77	148	275	800	44	108	205	369	900
2 000	32	79	154	297	1106	45	111	217	411	1368
3 000	32	79	156	305	1246	45	112	221	426	1607
4 000	32	79	157	309	1325	45	113	223	434	1750
5 000	32	80	158	311	1376	45	113	224	439	1845

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6 000	32	80	159	313	1412	45	113	225	443	1912
7 000	32	80	159	314	1438	45	114	226	445	1962
8 000	32	80	159	315	1458	45	114	226	447	2000
9 000	32	80	159	316	1474	45	114	227	448	2031
10 000	32	80	159	316	1486	45	114	227	449	2056
20 000	32	80	160	319	1546	45	114	228	455	2114
30 000	32	80	160	320	1567	45	114	229	456	2216
40 000	32	80	160	320	1577	45	114	229	457	2237
50 000	32	80	160	321	1584	45	114	229	458	2250
60 000	32	80	160	321	1588	45	114	229	458	2258
90 000	32	80	160	321	1595	45	114	229	459	2273
100 000	32	80	160	321	1596	45	114	229	459	2276
200 000	32	80	160	321	1603	45	114	229	459	2289

При змінних рівнях виявлення та залежно від розміру партії для рівнів достовірності 95 % та 99 %:

Кількість одиниць в партії	P = 95 % (рівень достовірності) % рівень виявлення × ефективність виявлення					P = 99 % (рівень достовірності) % рівень виявлення × ефективність виявлення				
	рівень зараженості					рівень зараженості				
	5	2	1	0,5	0,1	5	2	1	0,5	0,1
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
25	24*	—	—	—	—	25*	—	—	—	—
50	39*	48	—	—	—	45*	50	—	—	—
100	45	78	95	—	—	59	90	99	—	—

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
200	51	105	155	190	–	73	136	180	198	–
300	54	117	189	285*	–	78	160	235	297*	–
400	55	124	211	311	–	81	174	273	360	–
500	56	129	225	388*	–	83	183	300	450*	–
600	56	132	235	379	–	84	190	321	470	–
700	57	134	243	442*	–	85	195	336	549*	–
800	57	136	249	421	–	85	199	349	546	–
900	57	137	254	474*	–	86	202	359	615*	–
1 000	57	138	258	450	950	86	204	368	601	990
2 000	58	143	277	517	1553	88	216	410	737	1800
3 000	58	145	284	542	1895	89	220	425	792	2353
4 000	58	146	288	556	2108	89	222	433	821	2735
5 000	59	147	290	564	2253	89	223	438	840	3009
6 000	59	147	291	569	2358	90	224	442	852	3214
7 000	59	147	292	573	2437	90	225	444	861	3373
8 000	59	147	293	576	2498	90	225	446	868	3500
9 000	59	148	294	579	2548	90	226	447	874	3604
10 000	59	148	294	581	2588	90	226	448	878	3689
20 000	59	148	296	589	2781	90	227	453	898	4112
30 000	59	148	297	592	2850	90	228	455	905	4268
40 000	59	149	297	594	2885	90	228	456	909	4348
50 000	59	149	298	595	2907	90	228	457	911	4398
60 000	59	149	298	595	2921	90	228	457	912	4431
70 000	59	149	298	596	2932	90	228	457	913	4455
80 000	59	149	298	596	2939	90	228	457	914	4473
90 000	59	149	298	596	2945	90	228	458	915	4488

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
100 000	59	149	298	596	2950	90	228	458	915	4499
200 000 і більше	59	149	298	597	2972	90	228	458	917	4551

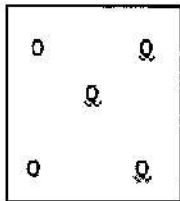

Примітка: графи, які відмічені прочерком “-”, належать до варіантів, застосування яких неможливе на практиці (менше однієї зараженої одиниці).

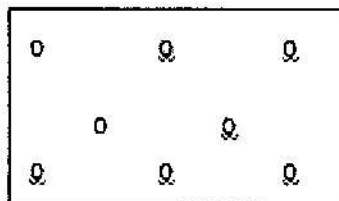

Додаток 2
до Методів інспектування, огляду,
у тому числі відбору зразків, та
проведення фітосанітарної
експертизи (аналізів)
(пункт 4 глави 1 розділу IV)

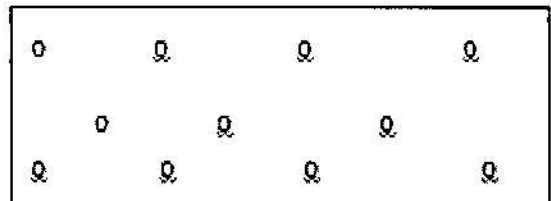
СХЕМА “КОНВЕРТА”

А

Б

В

де:

А – одинарна схема “конверта”;

Б – подвійна схема “конверта”;

В – потрійна схема “конверта”.

Додаток 3
до Методів інспектування, огляду,
у тому числі відбору зразків, та
проведення фітосанітарної
експертизи (аналізів)
(пункт 15 глави 2 розділу IV)

**РОЗМІР ЗРАЗКІВ ОБ'ЄКТІВ РЕГУЛЮВАННЯ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ (АНАЛІЗІВ)**

Об'єкт регулювання	Розмір середнього зразка	Примітка
1	2	3
1. Зернові культури **		
Кукурудза: у зерні у качанах	1500 г 25 шт.	
Пшениця, тритикале, меслин, жито, ячмінь, овес, рис	1000 г	
Просо, сорго зернове, чумиза, канаркова трава, гречка	500 г	
Могар, сорго, просо африканське, кіноа та інші зернові культури	250 г	
Зерно злаків, оброблене іншими способами (лущене, плющене, пластівці, обрушене, у вигляді січки або подрібнене тощо), зародки зерна злаків, цілі, плющені, у вигляді пластівців або мелені	500 г	
2. Зернобобові культури **		
Боби кінські	2000 г	
Горох, квасоля, нут, сочевиця, чина, маш, боби соєві, інші зернобобові (подрібнені або неподрібнені)	1000 г	
Солод смажений або несмажений	1000 г	
Арахіс смажений або не приготовлений іншим способом, лущений або не лущений, подрібнений або неподрібнений	1000 г	
3. Олійні та технічні культури **		
Соняшник, рицина, бавовник, (подрібнені або неподрібнені)	1000 г	
Коноплі, льон, сафлор, чіа (подрібнені або неподрібнені)	500 г	

1	2	3
Ріпак, кольза, свиріпа, кунжут, лялеманція, перила, гірчиця, інші олійні та технічні культури (більше 4 мм) (подрібнені або неподрібнені)	500 г	
Рижій, мак, інші олійні та технічні культури (від 2 до 4 мм включно) (неподрібнені)	100 г	
4. Продукти переробки зернових, зернобобових, олійних і технічних культур **		
Крупа неподрібнена – рисова, гречана, пшенична, перлова, вівсяна, пшоно тощо	1000 г	
Крупа дроблена	500 г	
Борошно пшеничне, пшенично-житнє, інших зернових культур, з насіння чи плодів олійних культур; тонкого або грубого помелу; гранули із зерна злаків; порошок із сушених бобових овочів тощо	500 г	
Висівки, дерть, кормове борошно, клітковина, шкаралупи та інші залишки від просіювання, помелу або інших способів переробки зерна злаків або зернобобових культур негранульовані	500 г	
Шрот, макуха та інші тверді залишки, одержані при виробництві рослинних жирів та олій, гранульовані	500 г	
Шрот, макуха та інші тверді залишки, одержані при виробництві рослинних жирів та олій, немелені або мелені, негранульовані	1000 г	
Копра, інші культури, що не відносяться до зернових, зернобобових, олійних і технічних культур	500 г	
5. Насіння ***		
Насіння кукурудзи	1000 г	350 г*
Насіння пшениці, тритикале, маслина, жита, ячменю, вівса, рису	1000 г	50 г*
Насіння проса, канаркової трави, гречки	250 г	50 г*
Насіння інших зернових культур	250 г	100 г*
Насіння бобів, сої	500 г	
Насіння гороху, квасолі, нуту, сочевиці, чини, маша (вігни)	500 г	
Насіння соняшника	1000 г	100 г*

1	2	3
Насіння бавовнику, рицини	500 г	200 г*
Насіння конопель, льону, сафлору	250 г	20 г*
Насіння ріпаку, кунжуту, гірчиці	250 г	20 г*
Насіння рижю, маку	100 г	10 г*
Насіння баштанних культур – кавуни, кабачки, патисони, гарбузи та інші	250 г	
Насіння інших овочевих і зеленних крупнонасіньових культур (більше 4 мм) – пастернак, ревінь, артишок та інші	100 г	
Насіння огірків та динь	100 г	50 г*
Насіння помідорів, редьки, редиски, капусти та перцю	30 г	
Насіння інших середньонасіньових овочевих і зеленних культур – помідори, редька, редиска, кріп, цибуля-чорнушка, перець та інші	50 г	30 г*
Насіння інших дрібнонасіньових овочевих і зеленних культур – капуста, салат, петрушка, морква, селера, шпинат, щавель та інші	20 г	10 г*
Насіння інших крупнонасіньових олійних і технічних культур	250 г	150 г*
Насіння інших середньонасіньових олійних і технічних культур – кмин та інші	100 г	
Насіння інших дрібнонасіньових олійних і технічних культур	50 г	
Насіння крупнонасіньових квіткових і декоративних культур, лікарських та інших трав – люпин, настурція, горошок запашний, аспарагус, гарбузи фігурні, пальма, нагідки, немофіла, цикламен, жоржини однорічні та інші	50 г	10 г*
Насіння середньонасіньових квіткових і декоративних культур, лікарських та інших трав – айстра, чорнобривці, агератум, алісум, гвоздика, геліотроп, кларків та інші	15 г	
Насіння дрібнонасіньових квіткових і декоративних культур, лікарських та інших трав – петунія, бегонія, лобелія, тютюн запашний, портулак та інші	5 г	

1	2	3
Насіння дрібнонасінневих квіткових і декоративних культур, лікарських та інших трав (з розміром насінини менше 1 мм)	1 г	
Насіння крупнонасінневих кормових і газонних трав, крім злакових трав – еспарцет, люпин, чина лісова та інші	500 г	50 г*
Насіння злакових трав; насіння середньонасінневих та дрібнонасінневих кормових і газонних трав – грястиця збірна, житняк, костриця, райграс, суданська трава, мітлиця, тонконіг, стоколос, конюшина, люцерна, серадела, буркун, тимофіївка та інші	250 г	50 г*
Насіння крупнонасінневих та середньонасінневих декоративних листяних і хвойних дерев та чагарників – абрикос, слива, алича, дуб, граб, кедр, яблуня, груша, айва, горобина, жимолость, бересклет, клен, сосна, ялина та інші	100 г	
Насіння дрібнонасінневих декоративних листяних і хвойних дерев та чагарників – тополя, смородина, шовковиця, туя, береза та інші	15 г	
6. Насіннева і продовольча картопля ****		
Картопля насіннева (включаючи бульби)	200 шт.	
Картопля продовольча свіжа або охолоджена	30 шт.	
Мікророслини і мікробульби картоплі <i>in vitro</i> (у пробірках)	1 шт.	
7. Садивний матеріал ****		
Саджанці (сіянці) винограду, плодкових, ягідних, субтропічних, горіхоплідних, цитрусових, декоративних і лісових культур та інші живі рослини (включаючи їхнє коріння)	5 шт.	
Живці, відводки (відростки) та підщепи винограду, плодкових, ягідних, субтропічних, горіхоплідних, цитрусових, декоративних і лісових культур	10 шт.	
Цибулини, бульби, кореневі бульби, бульбоцибулини, кореневища квіткових і декоративних культур, включаючи розгалужені, що знаходяться в стані вегетативного спокою, вегетації або цвітіння; рослини і корені цикорію	25 шт.	
Цибуля-сівок, часник (зубок, насіння з повітряної коробочки, сівок)	1000 г	

1	2	3
Розсада овочевих, ягідних, квіткових і декоративних культур	15 шт.	
8. Горшкові рослини ****		
Горшкові рослини	5 шт.	
9. Зрізані квіти, гілки і листя призначені для складання букетів, гілки хвойних і листяних дерев та різдвяних дерев ****		
Зрізані квіти, гілки і листя призначені для складання букетів або для декоративних цілей, свіжі, крім орхідей	15 шт.	
Орхідеї свіжі	5 шт.	
Квіти і бутони засушені, вибілені, пофарбовані, просочені або оброблені іншими способами	200 г	
Листя, гілки та інші частини рослин без квітів або пуп'янків, трави, мохи та лишайники, придатні для складання букетів або для декоративних цілей, свіжі, засушені без подальшої обробки	200 г	
Зрізані гілки хвойних, листяних та різдвяних дерев	7 шт.	
10. Овочі свіжі або охолоджені ****		
Томати	10 шт.	
Перець	7 шт.	
Баклажани	5 шт.	
Томати чері	500 г	
Цибуля ріпчаста, цибуля шалот, часник, цибуля-порей та інші цибулинні овочі	10 шт.	
Капуста білокачанна, капуста цвітна	3 шт.	
Капуста брюсельська	500 г	
Кольрабі, капуста листові і аналогічні їстівні овочі із роду капустяні (<i>Brassica spp.</i>)	5 шт.	
Огірки	10 шт.	
Корнішони	500 г	
Бобові овочі, лущені або нелущені	500 г	
Інші овочі та гриби	500 г	
11. Коренеплоди свіжі або охолоджені****		
Морква, редис та інші аналогічні їстівні коренеплоди	10 шт.	
Буряк столовий, буряк цукровий, ріпа, бруква, козлобородник, селера і інші аналогічні їстівні коренеплоди	5 шт.	

1	2	3
Маніок, маранта, салеп, земляна груша або топінамбур, солодка картопля або батат і аналогічні коренеплоди чи бульби з високим вмістом крохмалю або інуліну	10 шт.	
Маніок, маранта, салеп, земляна груша або топінамбур, солодка картопля або батат і аналогічні коренеплоди чи бульби з високим вмістом крохмалю або інуліну, нарізані скибочками; серцевина на сагової пальми	1000 г	
12. Фрукти свіжі ****		
Яблука, груші, айва, манго, авокадо, ківі, хурма	10 шт.	
Вишня, черешня, сливи, абрикоси та терен, фініки, інжир, гуаява, мангостан або гарцинія, фейхоа та інші	1000 г	
Персики, включаючи нектарини	10 шт.	
Банани, включаючи плантайни	5 шт.	
Цитрусові та тропічні крупноплідні – ананаси, папайя, помело, грейпфрути і інші аналогічні плоди	3 шт.	
Цитрусові (апельсини, лимони, мандарини, клементини)	10 шт.	
Виноград	1000 г	
Інші фрукти	1000 г	
13. Зелені культури свіжі або охолоджені ****		
Салат-латук (<i>Lactuca sativa</i>), цикорій (<i>Cichorium spp.</i>), інші види салату, у тому числі і в горщиках	500 г	не менше 5 шт.
Овочі в пучках (спаржа, мангольд, стеблова селера та інші)	500 г	не менше 5 шт.
Інші зелені культури, у тому числі в споживчій упаковці, у пучках та в горщиках	500 г	не менше 5 шт.
14. Ягідні культури свіжі або охолоджені ****		
Плоди суниці, малини, ожини, смородини, агрусу, журавлини та інші	500 г	не менше однієї споживчої упаковки
15. Баштанні культури свіжі ****		
Гарбузи, дині, кавуни	3 шт.	
Патисони та кабачки	5 шт.	

1	2	3
16. Сушені плоди, овочі, коренеплоди, спеції та чай **		
Виноград сушений	500 г	
Цитрусові плоди сушені	500 г	
Фініки, інжир, ананаси, авокадо, гуаява, манго та мангостан, або гарцинія, інші фрукти, їх суміші, сушені, у т. ч. суміші з горіхами	500 г	
Плоди суниці, малини, ожини, смородини, агрусу, журавлини та інші сушені	500 г	
Банани, включаючи плантайни, сушені	500 г	не менше однієї споживчої упаковки
Овочі бобові сушені, луцнені, очищені від насінневої шкірки або неочищені, колоті або неколоті	500 г	не менше однієї споживчої упаковки
Маніок, маранта, салеп, земляна груша або топінамбур, солодка картопля або батат і аналогічні коренеплоди чи бульби з високим вмістом крохмалю або інуліну, сушені, цілі або нарізані скибочками або у вигляді гранул; серцевина сагової пальми	500 г	не менше однієї споживчої упаковки
Спеції, прянощі (перець чорний, кориця, імбир, хмелі-сунелі та ін.), лікарські рослини сушені, чай зелений, чай чорний, мате або парагвайський чай	250 г	не менше однієї споживчої упаковки
17. Горіхи, ядра горіхів, кісточка абрикосів, персиків, слив, і їх ядра, зерна кави, какао-бобів **		
Горіхи кокосові, горіхи бразильські, горіхи кеш'ю, інші горіхи, свіжі або сушені, очищені від шкаралупи або неочищені, із шкіркою або без шкірки	500 г	
Кісточка абрикосів, персиків (в тому числі нектаринів), слив, і їх ядра	500 г	
Кава несмажена, з кофеїном або без кофеїну; замінники кави з вмістом кави в будь-якій пропорції	500 г	
Какао-боби, цілі або розмелені, сирі або смажені; шкаралупи, шкірки (лушпайки) та інші відходи з какао	500 г	

1	2	3
18. Інші матеріали **		
Ґрунт, субстрати, міцелій грибів	250 куб. см (г)	
Змітки	до 100 куб. см (г)	
Торф (включаючи торф'яний дрібняк), агломерований або неагломерований	250 куб. см (г)	
Добрива тваринного або рослинного походження, змішані або незмішані, хімічно оброблені або необроблені; добрива, одержані змішуванням або хімічною обробкою продуктів тваринного або рослинного походження	500 куб. см (г)	
Солома, сіно	1000 г	
Рослини, частини рослин (включаючи насіння і плоди), які використовуються в парфумерії, фармації або інсектицидних, фунгіцидних або аналогічних цілях, свіжі чи сушені, цілі, подрібнені, або мелені	300 г	не менше 3 споживчих упаковок за умови, що вага однієї такої упаковки не перевищує 100 г
Рослинно-волокнисті матеріали – бавовна-сирець, волокна (куделя) льону, конопель та інші	500 г	
Інші матеріали не включені до переліку об'єктів регулювання для цілей контролю за переміщенням територією України та до переліку об'єктів регулювання для цілей імпорту, експорту та реекспорту	200 г / 200 мл / 200 куб. см	

Примітки:

Під час формування зразків в упаковці виробника відбираються цілі, непошкоджені упаковки кожного об'єкта регулювання.

* Маса зразка насіння для селекційних, дослідних робіт і експонування та дослідних зразків сортів для цілей експертизи заявки.

** Допустиме відхилення фактичної маси зразка ± 10 відсотків.

Продовження додатка 3

У разі відсутності регульованих шкідливих або шкідливих організмів на вимогу власника – після проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) залишки зразка або арбітражного зразка можуть бути повернені в партію об'єктів регулювання.

*** Допустиме відхилення фактичної маси зразка ± 10 відсотків. Якщо маса зразка становить 50 г і менше – відхилення в сторону зменшення не допускається.

Допустиме відхилення розміру насіння $\pm 0,3$ міліметра.

У разі відсутності регульованих шкідливих або шкідливих організмів на вимогу власника – після проведення фітосанітарної експертизи (аналізів) залишки зразка або арбітражного зразка можуть бути повернені в партію об'єктів регулювання. Допустиме відхилення маси/об'єму зразка ± 10 відсотків.

**** Зразок формується з найбільш підозрілих та пошкоджених об'єктів регулювання. Допустиме відхилення маси/об'єму зразка ± 10 відсотків.
